

สช

(ความปลอดภัย

1

2533 น.8

ที่ระลึก

ในโอกาสเปิดดำเนินงานโครงการทดลองนำมาตรการ
และระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลจังหวัดสงขลา

๑ ตุลาคม ๒๕๓๓

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

นายอำนัคณ์ คล้ายสังข์

ประธานศาลฎีกา

คำขวัญ

ศาลสถิตยุติธรรม นอกจากจะเป็นสถาบันที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมให้แก่ประชาชนแล้ว ยังมีภาระหน้าที่ที่จะคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนด้วยการดำเนินมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยในศาลจึงถือเป็นภาระหน้าที่ส่วนหนึ่งของกระทรวงยุติธรรม ทั้งนี้เพื่อให้การรักษาความปลอดภัยแก่ผู้พิพากษา ข้าราชการผู้ปฏิบัติหน้าที่ตลอดจนประชาชนผู้มาศาล ซึ่งการดำเนินการในด้านการรักษาความปลอดภัยในศาลนั้น กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการมาแล้วเป็นระยะและมีแผนงานโครงการที่แจ่มชัด และกระทรวงยุติธรรมมีนโยบายที่จะดำเนินการในด้านการรักษาความปลอดภัยให้มีความสมบูรณ์ที่สุดในทุก ๆ ศาลในโอกาสต่อไป

พลตำรวจโท

(จรัส มังคลารัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

คำขวัญ

สถาบันศาล เป็นสถาบันที่อำนวยความสะดวกและปกป้องคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ และทรัพย์สินของประชาชนเพื่อสวัสดิภาพของผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ศาล ข้าราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทนายความ และประชาชนที่มาติดต่อราชการศาลจะได้รับการคุ้มครอง การนำมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาล จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

กระทรวงยุติธรรมได้ตระหนักถึงความสำคัญในข้อนี้ จึงได้พิจารณาจัดทำมาตรการ และระบบรักษาความปลอดภัยที่ทันสมัย เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกัน และแก้ไขการเกิดเหตุร้าย ตลอดจนนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้เพื่อปรับปรุงระบบรักษา ความปลอดภัยในศาลยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ศาลยุติธรรมสามารถปฏิบัติ หน้าที่เป็นที่พึงสวดท้ายของประชาชนได้ตลอดไป

(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

นายจเร อำนวยวัฒนา
รองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ฝ่ายบริหาร)

นายจรัญ หัตถกรรม
รองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ฝ่ายวิชาการ)

นายสมชัย ศิริบุตร
อธิบดีกรมบังคับคดี

นายอรรถนิติ ดิษฐอำนาจ
เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ

นายสถิตย์ สิริลักษณ์

อธิบดีผู้พิพากษภาค ๙

นายกมล เพียรพิทักษ์

รองอธิบดีผู้พิพากษภาค ๙

คณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม

นายจรัญ หัตถกรรม
ประธานกรรมการ

นายเจริญธรรม ลัดพลี

นายเกียรติ สุนทรนนท์

นายประสพสุข บุญเดช

นายกนก อินทร์มรรย

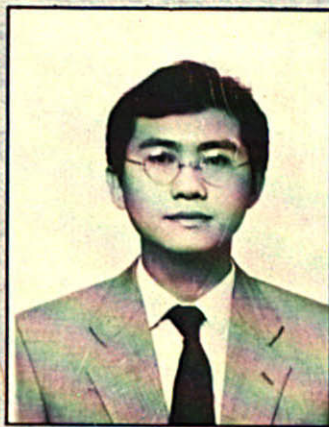
นายวิชัย ชื่นชมพูนุท

นายเกริก วณิกกุล

นายขวัญชัย รัตนไชย

นายเทพพร โพธิ์รังสียากร

นายธีรวัฒน์ ธีรโรจน์วิทย์

นายทองธาร เหลืองเรืองรอง

นายสมศักดิ์ แย้มผล

นายไพศาล วิเชียรเกื้อ

นายพิษณุโรจน์ พลับรูการ

นางสาวนันทนา ชัมพานนท์

นายกิตติศักดิ์ กิตติคุณไพโรจน์
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลา
ระหว่างดำเนินการ

นายธนะพจน์ อารยลักษณ์
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลา

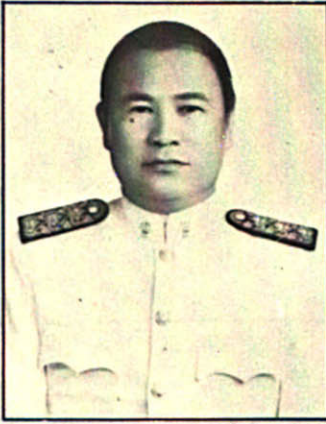

นายไพรัช เกิดศิริ
หัวหน้าศาลแขวงสงขลา

นายชัยยันต์ สุขโชติ
หัวหน้าศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา

รายนามผู้พิพากษาในจังหวัดสงขลา

นายบุรณัฐ ฐานนุศลย์
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสงขลา

นายธงชัย อยู่ถนอม
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสงขลา

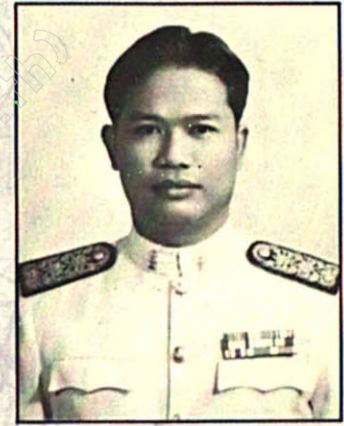
นายน้ำเพชร ปานะถึก
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสงขลา

นายประทีป อ่าววิจิตรกุล
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสงขลา

นายชวลิต ลิฬหาวงศ์
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสงขลา

นายปลื้ม นวลนิ่ม
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสงขลา

นางอภริณี โพธิ์พร้อม
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสงขลา

นายกงจักร์ โพธิ์พร้อม
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสงขลา

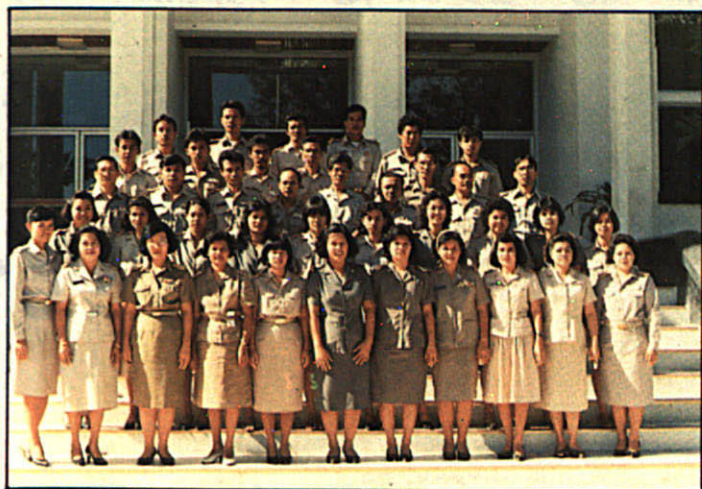
นายชวลิต อิศรเดช
ผู้พิพากษาศาลแขวงสงขลา

นายสมมาตร ยศธาสโรดม
ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา

นายศักดิ์สิทธิ์ จิระพรวิชานนท์
ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสงขลา

ข้าราชการธุรการศาลจังหวัดสงขลา

ข้าราชการธุรการสำนักงานบังคับคดี
และวางทรัพย์ภูมิภาคที่ ๙

ข้าราชการธุรการสำนักงานคุมประพฤติ
ประจำศาลจังหวัดสงขลา

สาขางาน

บทความ

- การรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม
ของประเทศไทย.....๑
- เหตุร้ายในบริเวณศาล : มาตรการป้องกัน
และแก้ไข.....๑๑
- มาตรการเสริมการรักษาความปลอดภัยใน
ศาลจังหวัดสงขลา.....๑๔
- ความปลอดภัยในศาลจังหวัดสงขลา.....๒๑
- โครงการทดลองนำมาตรการและระบบการ
รักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลที่ศาล
จังหวัดสงขลา.....๒๓
- ความปลอดภัยในศาล : ที่พึงแห่งสุดท้าย
ของศาลอยู่ไหน.....๒๔

แผนปฏิบัติการ

- แผนปฏิบัติการโครงการทดลองนำมาตรการ
และระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ใน
ศาลที่ศาลจังหวัดสงขลา ๓๑

โครงการ

- โครงการกำหนดแนวทางแก้ไขและป้องกัน
เหตุร้ายในศาลยุติธรรมของคณะกรรมการ
เฉพาะกิจ เพื่อศึกษาหาทางแก้ไขและป้องกัน
เหตุร้ายในศาลยุติธรรม ๓๗

ระเบียบ, คำสั่ง

- ระเบียบศาลจังหวัดสงขลาว่าด้วยการรักษา
ความปลอดภัยในบริเวณศาลจังหวัด
สงขลา ๔๖

- มาตรการแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาล
ยุติธรรม ๔๔
- คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการที่
๔๔/๒๔๓๑ ๔๔
- คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการที่
๔๕๐/๒๔๓๒ ๔๗
- คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการที่
๖๐๗/๒๔๓๒ ๔๘
- คำสั่ง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหนังสือที่
ระลึกฯ ๔๙

การรักษาความปลอดภัย ในศาลยุติธรรมของประเทศไทย

ประเภทของเหตุร้ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในศาล
อาจจำแนกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ ดังนี้

- การหลบหนีหรือพยายามหลบหนี
- การทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธปืน
- การทำร้ายร่างกายโดยใช้อาวุธอื่นนอกจาก

อาวุธปืน

- การทำร้ายร่างกายโดยใช้มือเปล่า
- การใช้ระเบิดขู่เข็ญ
- การวางระเบิด
- การฆ่าตัวตายหรือการพยายามฆ่าตัวตาย
- การจับบุคคลเป็นตัวประกัน
- การลักขโมย
- การวางเพลิง^(๑)

ใน สมัยก่อนการรักษาความปลอดภัย
ในศาลยุติธรรมเป็นเรื่องที่จะจัด
ให้มีขึ้นเฉพาะในการพิจารณาคดี

ที่มีข้อขัดแย้งรุนแรง หรือเป็นคดีสำคัญ อย่างไรก็ตาม
ในเวลาต่อมา การรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม
ได้กลายมาเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
เป็นประจำทุกวัน เพราะศาลยุติธรรมมีหน้าที่ปกป้อง
คุ้มครองเสรีภาพและทรัพย์สินของประชาชนทุกคน
โดยการลงโทษบุคคลใดก็ตามที่ละเมิดกฎหมาย ดังนั้น
เหตุร้ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในศาลย่อมมีผลกระทบรุนแรง
ต่อการบริหารงานยุติธรรม กล่าวคือ อาจส่งผลให้
ผู้กระทำความผิดไม่มีความเคารพและเกรงกลัวต่อ
กระบวนการยุติธรรมของรัฐ

การก่อเหตุร้ายในศาลยุติธรรมเริ่มเกิดขึ้น...

ในประเทศไทยการก่อเหตุร้ายในศาลยุติธรรม
เริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ถึงปัจจุบันมีรวมทั้งสิ้น
๑๐ ครั้ง คือ ที่ศาลจังหวัดสงขลา ศาลจังหวัดนคร
ศรีธรรมราช ศาลจังหวัดลำปาง ศาลจังหวัดสมุทรสาคร
ศาลจังหวัดนครนายก ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ศาลจังหวัด
ชัยภูมิ และศาลจังหวัดนครราชสีมา แห่งละ ๑ ครั้ง
กับที่ศาลอาญา ๒ ครั้ง เหตุการณ์โดยย่อพอสรุปได้
ดังนี้ คือ

^(๑) Court Security A Manual of Guidelines and Procedures 6, 7 (1978)

เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ขณะที่ผู้พิพากษา ศาลจังหวัดสงขลา ทำการพิจารณาคดีอยู่ในบัลลังก์ ได้ถูกนายเกียรติ ทองเล็ก นายธงชัย หรืออุ๊ต คงทน และนายชา บุญญาณี ผู้ต้องขังซึ่งถูกนำตัวมาเบิกความเป็นพยานในคดีที่กำลังพิจารณาอยู่ บุกรเข้าจับตัวผู้พิพากษาเป็นตัวประกันและหลบหนีออกไปจากศาล ต่อมาในวันเดียวกันเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ติดตามช่วยเหลือผู้พิพากษาท่านนั้นให้รอดพ้นจากการจับเป็นตัวประกันได้

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ศาลจังหวัด นครศรีธรรมราช ขณะเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาล ควบคุมตัวนายประพันธ์ หลักทอง นายเชื่อน ไกรสิน นายบุญลือ ปรีชา และนายสมบุรณ์ เดชาเหมือน จำเลย ในคดีปล้นทรัพย์ขึ้นสู่ห้องพิจารณา มีหญิงผู้หนึ่งส่ง ฎกราชบาบรรจ้อาวุธปืนและกระเป๋ใส่กระสุนปืน ให้แก่นายประพันธ์ จากนั้นนายประพันธ์กับพวกทั้ง ๔ คน ได้วิ่งเข้าไปในห้องทำงานของผู้พิพากษาแล้วจับผู้พิพากษา ๒ คน เป็นตัวประกัน เมื่อหลบหนีไปแล้วจึงได้ปล่อยตัวผู้พิพากษาทั้งสองเป็นอิสระ

วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๒๔ ที่ศาลอาญา จำเลย คดีปล้นทรัพย์ นายจ่ง เท่ง เด และนายเล้า ตงหมั่น ชาวฮ่องกงได้ร่วมกันใช้อาวุธปืนและวัตถุระเบิดบุกชิงตัวนายเหล้า วันขง จำเลยคดีปล้นทรัพย์ไปจากการควบคุมของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ได้

วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ที่ศาลอาญา ขณะผู้พิพากษาออกนั่งพิจารณาคดีปล้นทรัพย์ซึ่งมีนายบุญเลิศ เหมปาละ เป็นจำเลย นายบุญเลิศได้ใช้อาวุธปืนบุกจับตัวผู้พิพากษา แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าช่วยเหลือและจับกุมตัวนายบุญเลิศไว้ได้

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ที่ศาลจังหวัด ลำปาง ขณะผู้พิพากษาออกนั่งพิจารณาคดีปล้นทรัพย์ ซึ่ง จ.ส.อ.ทรงพล ปานสีดา เป็นจำเลย จ.ส.อ.ทรงพล ได้ใช้อาวุธปืนที่นางทิพย์วัลย์ ปานสีดา ภริยาลักลอบส่งให้ ยิงนางทิพย์วัลย์ที่หน้าผากถึงแก่ความตาย และยิงตัวตายที่ห้องพิจารณาคดีนั้นเอง

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๓๑ ที่ศาลจังหวัด สมุทรสาคร นายมนตรี แซ่เล้า และนายหนึ่ง พักว่อง จำเลยคดีลักทรัพย์ ซึ่งถูกศาลพิพากษาจำคุกคุณละ ๑ ปี ได้วิ่งหลบหนีไปจากการควบคุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาล ในขณะที่ถูกพาตัวเดินกลับไปยังห้องขังของศาล แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ติดตามจับกุมบุคคลทั้งสองกลับคืนมาได้

วันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๓๑ ที่ศาลจังหวัดนครนายก นายประเสริฐ ทับพิมาย ผู้ต้องหาคดีพยายามฆ่าเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ลือคอคอนายดาบตำรวจจาบ สร้อยสนธิ์ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ควบคุมแล้วแย่งอาวุธปืน ขนาด .๓๘ มาตีนายดาบตำรวจจาบ สร้อยสนธิ์ จนตั้งจมูกหักและหน้าผากแตกแล้วหลบหนีไปได้

วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๒ ที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ หลังจากผู้พิพากษาอ่านคำพิพากษาให้จำคุกนายโส หรือธงชัย ตำรวมจิตร จำเลยตลอดชีวิตในความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนจบลงขณะที่เจ้าหน้าที่บัลลังก์นำหนังสือไปให้นายโสลงชื่อรับทราบ นายโสใช้มือซ้ายชักอาวุธปืน ขนาด ๑๑ มม. จี๊มับด้านซ้ายของเจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์ พร้อมกับใช้มือขวาล็อคตัวไว้ ซึ่งในมือขวากำกระบอกซึ่งถอดสลักแล้วไว้ด้วย และได้ใช้อาวุธปืนบังคับ ส.ต.อ.ปลื้ม เกตุสันเทียะ ข้าราชการนายโสและตัวประกันหนี ใช้เวลาติดตามและเกลี้ยกล่อมหลายชั่วโมง ก็ไม่เป็นผล จนกระทั่ง พอประพาสภัทรนาวัน ผู้บังคับการกรมทหารพรานที่ ๒๔ บุรีรัมย์ ซึ่งเคยเป็นผู้บังคับบัญชาของนายโสมาก่อน มาเกลี้ยกล่อมนายโสจึงยินยอมเข้ามามอบตัว

วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๒ ที่ศาลจังหวัดชัยภูมิ ในคดีกระทำความผิด ซึ่งนายสมศักดิ์ เชื้อโพหนอง เป็นจำเลยและให้การรับสารภาพ ศาลจึงนัดฟังคำพิพากษาในวันรุ่งขึ้น ทันใดนั้นนายสมศักดิ์ลุกขึ้นชกสิบตำรวจเอก ประมวล ศรีวงษ์ชัย ล้มลงและกอดปล้ำกัน นายสมศักดิ์พยายามจะแย่งอาวุธปืนจาก ส.ต.อ.ประมวล แต่ทนายของนายสมศักดิ์และสารวัตรสอบสวน สถานีตำรวจภูธรอำเภอคอนสวรรค์และคณะช่วยกัน

จับกุมนายสมศักดิ์ไว้ได้

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๓๒ เวลาประมาณ ๑๑.๔๕ น. ได้เกิดระเบิดที่หน้าบันไดทางขึ้นศาล ทำให้นายสมชัย ฤกษ์วรารักษ์ หรือเสียเหย เสียชีวิต พร้อมกับผู้ติดตามและประชาชนที่มาศาลรวม ๑๓ คน นอกจากนี้ยังมีผู้ได้รับบาดเจ็บอีกหลายคน

การรักษาความปลอดภัย

กระทรวงยุติธรรมดำเนินมาแล้วแต่ปี

พ.ศ. ๒๕๔๖

เรื่องการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรมนี้ กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการมานานแล้วโดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๖ ได้มีการนำเรื่องเข้าสู่ที่ประชุม คณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงยุติธรรมทำความตกลงกัน เพื่อให้ตำรวจที่มาประจำศาลปฏิบัติตามคำสั่งของศาล กระทรวงมหาดไทยกับกระทรวงยุติธรรมจึงตกลงวางแผนทางปฏิบัติขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องการรักษาความปลอดภัยในห้องพิจารณาคดี อาคารที่ทำการศาล และความปลอดภัยของผู้พิพากษาขณะปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่ปรากฏเรื่องการดูแลรักษาความปลอดภัยบริเวณศาล บ้านพัก และตัวผู้พิพากษา นอกเวลา ปฏิบัติหน้าที่ อนึ่ง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้รักษาการแทนมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มารักษาความปลอดภัยปฏิบัติ หากไม่ปฏิบัติตามถือว่าผิดวินัย ซึ่งทางกรมตำรวจจะพิจารณาลงโทษต่อไป และมีสิทธิรายงานความดีความชอบเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งดีเด่น โดยให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล หรือผู้รักษาการแทนรายงานไปยังผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น แล้วรายงานกระทรวง

ยุติธรรมเพื่อแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วย^(๒)

ต่อมากระทรวงยุติธรรมได้วางแผนทางการรักษาความปลอดภัยให้ศาลปฏิบัติอีก รวม ๓ ครั้ง ในปี พ.ศ.๒๕๒๒, พ.ศ.๒๕๒๔ และ พ.ศ.๒๕๓๒ มีสาระสำคัญ คือ ให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ศาล ร่วมกันเข้มงวดกวดขันในการตรวจอาวุธ และวัตถุระเบิดจากตัวผู้ต้องขังหรือจำเลย บุคคลอื่นที่อยู่ในห้องพิจารณา และก่อนที่จะเข้ามาในบริเวณศาล ให้ตรวจห้องพิจารณาก่อนที่ศาลจะออกนั่งพิจารณา ให้ศาลอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ใช้เครื่องพันธนาการ และใส่กุญแจมือผู้ต้องขังหรือจำเลยในคดีร้ายแรงได้ แม้ในระหว่างเบิกความเป็นพยานหรือแถลงข้อความใดต่อศาล จัดช่องทางพิเศษในการนำตัวผู้ต้องขังหรือจำเลยมาสู่ศาลโดยไม่ให้ผ่านประชาชนที่อยู่ในบริเวณศาล นอกจากนั้น กระทรวงยุติธรรมยังได้ส่งเครื่องมือตรวจสอบโลหะและวัตถุระเบิดไปให้ศาลต่าง ๆ ใช้ตรวจสอบและให้ถือปฏิบัติตามมาตรการที่วางไว้อย่างเคร่งครัด ให้มีการปรับปรุงห้องขัง ห้องพิจารณาให้เหมาะสม เพื่อป้องกันการก่อเหตุร้ายในศาล^(๓)

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติแต่งตั้ง

คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาหาทาง

แก้ไขและป้องกันเหตุร้าย

กระทรวงยุติธรรมได้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๔ อนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาหาทางแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรม โดยมีท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธาน ท่านปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธาน คณะ

(๒) หนังสือกระทรวงยุติธรรม ลับ ที่ น.ว. ๑๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เรื่อง ให้ตำรวจที่มาประจำศาลปฏิบัติตามคำสั่งของศาล

(๓) หนังสือกระทรวงยุติธรรม ลับ-ด่วนมาก ที่ น.ว. ๗๑/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๒๒ เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาล, ที่ ยช ๐๔๐๔/ว ๑๓๔ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ เรื่อง มาตรการเร่งด่วนเพื่อป้องกันการก่อเหตุร้ายในบริเวณศาล และ ที่ ยช ๐๒๐๒/ว ๑๔ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ เรื่อง มาตรการป้องกันการก่อเหตุร้ายในบริเวณศาล

กรรมการได้พิจารณาศึกษาและจัดทำโครงการกำหนดแนวทางแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรมชั้นมีสาระสำคัญ คือ

(๑) มาตรการสำหรับอาคารที่ทำการของศาล ซึ่งจะต้องมีความเหมาะสมและสามารถป้องกันเหตุร้ายที่อาจเกิดขึ้น เช่น บริเวณรอบอาคารศาลต้องมีรั้วรอบบริเวณ มีช่องทางเข้าออกน้อยที่สุด มีตุ้มยามประจำทุกช่องทาง ที่จอดรถของผู้พิพากษาและประชาชน แยกจากกัน อาคารที่ทำการศาลต้องมีช่องทางเข้าออกน้อยที่สุด ห้องควบคุมผู้ต้องหาและจำเลยต้องมีความสะดวกและเหมาะสมแก่การรักษาความปลอดภัย ห้องพักผู้พิพากษาต้องแยกเป็นสัดส่วน และมีขั้นตอนป้องกันบุคคลบุกรุกเข้าถึงตัวโดยง่าย ในห้องพิจารณาคดีบัลลังก์ต้องยกสูงจากพื้นพอสมควร

(๒) มาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยในศาล เช่น กำหนดแบ่งเขตพื้นที่รักษาความปลอดภัยที่ใดเป็นที่สำคัญก็ให้เป็นพื้นที่หวงห้าม เป็นต้นว่า ห้องควบคุมผู้ต้องหาหรือจำเลย บริเวณที่มีความสำคัญรองลงไปก็ให้เป็นพื้นที่ควบคุม เป็นต้นว่า ที่จอดรถผู้พิพากษา กำหนดให้มีบัตรแสดงตัวบุคคล ให้มีการตรวจค้นบุคคลและยานพาหนะที่เข้าออกในบริเวณศาล

(๓) ให้จัดตั้งหน่วยรักษาความปลอดภัย เพื่อทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในศาลเป็นกำลังเสริมจากกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอยู่

คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาหาทางแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรมได้นำเสนอโครงการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษา เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ เห็นชอบด้วยในหลักการของมาตรการแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรมตามมติคณะกรรมการเฉพาะกิจ

ยกเว้นมาตรการที่จะห้ามญาติผู้ต้องหาเยี่ยมในระหว่างที่ผู้ต้องหาศาล นั้น ให้บทวนและคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนด้วย^(๔)

กระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานตามโครงการ ๒ ชุด

หลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการของโครงการกำหนดแนวทางแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรมแล้ว กระทรวงยุติธรรมได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานขึ้น ๒ ชุดเพื่อปฏิบัติงานตามโครงการดังกล่าว คณะกรรมการทั้ง ๒ คณะ ได้ดำเนินการโดยคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงอาคารศาลเพื่อความเหมาะสมในการป้องกันเหตุร้าย ซึ่งมีรองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ฝ่ายบริหาร) เป็นประธาน^(๕) ได้จัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงอาคารศาลที่มีอยู่ในปัจจุบันตามมาตรการรักษาความปลอดภัยในศาล ให้เหมาะสมในการป้องกันเหตุร้ายในศาล มีสาระสำคัญโดยสรุป คือ ต่อเติมมุขหลังอาคารศาลที่ยังไม่มีมุขหลัง รวม ๑๓ ศาล เป็นห้องทำงานผู้พิพากษา ห้องเก็บสำนวนห้องขัง และทางเดินผู้พิพากษาเข้าสู่ห้องพิจารณาคดี ก่อสร้างโรงจอดรถยนต์ (สำหรับศาลซึ่งยังไม่มีโรงจอดรถยนต์ หรือมีแต่ชำรุด) ก่อสร้างรั้วศาลที่ยังไม่มีรั้ว (รวมป้อมยามและประตู) รวม ๑๕ ศาล ก่อสร้างรั้วศาลแทนรั้วซึ่งชำรุด รวม ๗ ศาล ก่อสร้างป้อมยาม ประตูรั้วศาล รวม ๑๒๕ ศาล ก่อสร้างที่ทำการเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและปรับปรุงทางเข้าออกอาคารศาล รวมทั้งระบบโทรทัศนวงจรปิดและวิทยุมือถือ รวม ๑๑๕ ศาล เป็นเงินทั้งสิ้น ๑๔๗,๒๖๑,๕๔๐ บาท^(๖) และกระทรวงยุติธรรมได้ขอตั้งงบประมาณไป แต่ไม่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานประมาณ

^(๔) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๒/๒๓๕๔๕ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรม

^(๕) คำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๕๓/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงอาคารศาลเพื่อความเหมาะสมในการป้องกันเหตุร้าย

^(๖) โครงการปรับปรุงอาคารศาลเพื่อความเหมาะสมในการป้องกันเหตุร้าย

ในปัจจุบันถ้ามีการก่อสร้างอาคารศาลใหม่ กระทรวงยุติธรรมก็จะนำมาตรการนี้ไปใช้ในการก่อสร้างทุกครั้ง

ส่วนคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม ซึ่งมีรองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ฝ่ายวิชาการ) เป็นประธาน^(๓) ได้ดำเนินการพิจารณาการร่างพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัยในศาล พ.ศ.....^(๔) มีสาระสำคัญคือ จัดตั้งหน่วยรักษาความปลอดภัยประจำศาลเป็นเจ้าหน้าที่ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และกำหนดอำนาจหน้าที่ขึ้นไว้ กระทรวงยุติธรรมได้เสนอร่างกฎหมายดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ มีมติให้กระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) รับไปพิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่มีสมรรถภาพเข้มแข็งไปปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำศาลโดยให้มีจำนวนที่เหมาะสมตามความจำเป็นของแต่ละศาล หากกรมตำรวจไม่สามารถปฏิบัติได้ จึงให้นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง^(๕)

ในด้านการเตรียมการ กระทรวงยุติธรรมได้ติดต่อขอทุนจากมูลนิธิอาเซียและจัดส่งข้าราชการชั้นผู้ใหญ่คือ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม และรองเลขาธิการส่งเสริมงานตุลาการ ไปศึกษาดูงานเรื่องการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน - ๒ ตุลาคม ๒๕๓๑ เพื่อนำแนวความคิดและระบบงานด้านการรักษาความปลอดภัยของศาลยุติธรรมในประเทศสหรัฐอเมริกา

ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อนำมาปรับใช้และวางแผนงานระยะยาวเกี่ยวกับงานด้านการรักษาความปลอดภัยของศาลในประเทศไทย^(๖)

ในระหว่างที่ยังไม่มีหน่วยรักษาความปลอดภัย กระทรวงยุติธรรมได้ขอกำหนดสายงานการรักษาความปลอดภัย แต่ กพ.ไม่อนุมัติตามขอ

ในด้านบุคลากรกระทรวงยุติธรรมได้ขอกำหนดสายงานเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเพื่อจัดทำกำลังเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานในระหว่างที่ยังไม่มีหน่วยรักษาความปลอดภัยประจำศาล มีสาระสำคัญการดำเนินงานคือ ได้ทำเรื่องขอกำหนดสายงานการรักษาความปลอดภัย ๒ สายงาน คือสายงานเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยกับสายงานเจ้าหน้าที่บริหารงานรักษาความปลอดภัยให้เป็นข้าราชการประจำ จากสำนักงาน ก.พ. แต่สำนักงาน ก.พ. ไม่อนุมัติตามที่ขอไป^(๗) เนื่องจากกระทรวงการคลังเคยมีหนังสือ ที่ กค ๐๕๑๐/๒๔๓๓๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๓ กำหนดเป็นลักษณะงานที่ต้องใช้แรงงาน ซึ่งได้กำหนดเป็นตำแหน่งลูกจ้างประจำ^(๘)

กระทรวงยุติธรรมจึงได้จัดทำโครงการจ้างยามรักษาความปลอดภัยประจำศาลในกรุงเทพฯ และที่กระทรวงยุติธรรมเองขึ้น โดยได้จ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากองค์การทหารผ่านศึกมา

(๓) คำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๕๔/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ เรื่อง คณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม

(๔) ร่างพระราชบัญญัติรักษาความปลอดภัยในศาล พ.ศ.....

(๕) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/๑๕๑๙๙ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการรักษาความปลอดภัยในศาล พ.ศ.....

(๖) รายงานการศึกษาดูงานศาลในสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๓๑-๒ ตุลาคม ๒๕๓๑ โดย นายสุเมธ สุทิวาหนนท์ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ฝ่ายวิชาการ) และ นายประสพสุข บุญเดช รองเลขาธิการส่งเสริมงานตุลาการ

(๗) หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๓๐๘/๒๒๒๒๒ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๓๑ เรื่อง ขอกำหนดสายงานและตำแหน่งเพิ่มเติม

(๘) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๑๐/๒๔๓๓๕ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๒๓ เรื่อง การปรับปรุงอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ

ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำศาลในเขต กรุงเทพฯ คือศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ ศาลแพ่ง ศาลแพ่งธนบุรี ศาลอาญาธนบุรี ศาลแขวงธนบุรี และ กระทรวงยุติธรรม ตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๓๒ เป็นต้นมา มีจำนวน ๒๘ คน ซึ่งกระทรวงการคลัง อนุมัติให้ใช้เงินดอกเบี้ยอันเกิดจากเงินกลางจ้าง^(๑๓) และต่อมากระทรวงยุติธรรมได้จัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำในกรุงเทพมหานครเพิ่มอีก ๔ ศาล คือ ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ และศาลแขวงดุสิต เป็นจำนวน ๑๑ คน โดยเริ่มปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๓ เป็นต้นมา

นอกจากนั้น กระทรวงยุติธรรมยังได้ขอใช้เงิน ดอกเบี้ยอันเกิดจากเงินกลางจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในศาลชั้นต้นในต่างจังหวัดที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันและแก้ไข เหตุร้าย รวม ๑๗ ศาล คือ ศาลจังหวัดชลบุรี ศาลจังหวัดนครราชสีมา ศาลจังหวัดขอนแก่น ศาลจังหวัดเชียงใหม่ ศาลจังหวัดพิษณุโลก ศาลจังหวัดนครปฐม ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศาลจังหวัดสงขลา ศาลจังหวัดนนทบุรี ศาลจังหวัดสมุทรปราการ ศาลจังหวัดเชียงราย ศาลจังหวัดร้อยเอ็ด ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ศาลจังหวัดนครสวรรค์ ศาลจังหวัดอุบลราชธานี ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราชและศาลจังหวัดลำปาง โดยจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากสำนักงานรักษาความปลอดภัยองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ จำนวน ๑๐๒ คน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ประจำศาล ๖ คน ซึ่งได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ให้ใช้เงินดอกเบี้ยอันเกิดจากเงินกลางเป็น ค่าจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดังกล่าวแล้ว^(๑๔) ต่อมากระทรวงยุติธรรมได้จ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำศาลในศาลที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่

จะต้องปรับปรุงมาตรการป้องกันและแก้ไขเหตุร้าย จำนวน ๑๖ ศาล คือ ศาลจังหวัดชลบุรี ศาลจังหวัดนครราชสีมา ศาลจังหวัดขอนแก่น ศาลจังหวัดเชียงใหม่ ศาลจังหวัดพิษณุโลก ศาลจังหวัดนครปฐม ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี ศาลจังหวัดนนทบุรี ศาลจังหวัดสมุทรปราการ ศาลจังหวัดเชียงราย ศาลจังหวัดร้อยเอ็ด ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ ศาลจังหวัดนครสวรรค์ ศาลจังหวัดอุบลราชธานี ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช และศาลจังหวัดลำปาง โดยเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน ๔๖ คน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ประจำศาล ศาลละ ๖ คน โดยจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ประจำศาลในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๓๓ ทั้งนี้เนื่องจากในศาลจังหวัดสงขลาได้จัดดำเนินการโครงการทดลองนำมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยที่เต็มรูปแบบมาใช้ในศาลแล้ว

ในด้านการสำรวจข้อมูลพื้นฐานสำหรับนำมาใช้ในการวางระบบรักษาความปลอดภัยในศาลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นั้น คณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการวางมาตรการรักษาความปลอดภัยในศาลทั่วประเทศได้ทำหนังสือสอบถามศาลชั้นต้นทั่วราชอาณาจักรว่า กระทรวงมหาดไทย (กรมตำรวจ) ได้พิจารณาคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีสมรรถภาพเข้มแข็ง เพื่อมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำศาล โดยให้มีจำนวนเหมาะสมตามมติของคณะรัฐมนตรีแล้วหรือไม่ หากคัดเลือกมาแล้วขอทราบว่ามีสมรรถภาพในด้านการรักษาความปลอดภัยเป็นอย่างไร และการบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าวเป็นของศาลหรือของกรมตำรวจ^(๑๕)

ศาลชั้นต้นทั่วราชอาณาจักรได้มีหนังสือตอบมารวบรวมข้อมูลได้ดังนี้

(๑) ศาลที่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาความปลอดภัย

(๑๓) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๗/๖๒๔๔๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๑

(๑๔) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๗/๔๐๘๔๓ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๓๒

(๑๕) หนังสือกระทรวงยุติธรรม ที่ ยช ๐๒๒๖/ว. ๑๑๗ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๓๒ เรื่อง การรักษาความปลอดภัยในศาล

ประจำศาล ๑๑๕ ศาลคิดเป็นร้อยละ ๔๗.๔๖

(๒) ศาลที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาความปลอดภัยประจำศาล ๓ ศาลคิดเป็นร้อยละ ๒.๕๔ คือ ศาลแขวงสมุทรปราการ ศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นศาลเปิดใหม่ และ ศาลจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งแจ้งมาแต่เพียงว่าไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาความปลอดภัยประจำศาลโดยเฉพาะ

(๓) จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีจำนวนเพียงพอเหมาะสมแล้ว ๔๒ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๖๐ ขอเพิ่ม ๒๗ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๘๘ ไม่เพียงพอ ๖ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๘ ไม่แจ้งว่าเพียงพอหรือขอเพิ่ม ๔๓ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔๔

(๔) สมรรถภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีสมรรถภาพดี ๗๔ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๗๑ สมรรถภาพพอใช้ ๒๒ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖๕ ไม่มีสมรรถภาพ ๘ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๘ คือ ศาลแขวงพระนครศรีไต้, ศาลจังหวัดลพบุรี, ศาลจังหวัดสมุทรปราการ, ศาลจังหวัดยโสธร, ศาลจังหวัดหนองคาย, ศาลจังหวัดหลังสวน, ศาลแขวงสงขลา และศาลจังหวัดปัตตานี ซึ่งศาลได้ทำหนังสือขอเปลี่ยน ๓ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕ คือ ศาลจังหวัดลพบุรี, ศาลจังหวัดยโสธร และ ศาลจังหวัดหนองคาย ไม่ได้ทำหนังสือขอเปลี่ยน ๕ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๕ คือ ศาลแขวงพระนครศรีไต้, ศาลจังหวัดสมุทรปราการ, ศาลจังหวัดหลังสวน, ศาลแขวงสงขลา และศาลจังหวัดปัตตานี ไม่แจ้งว่ามีสมรรถภาพหรือไม่ ๑๔ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๘๖ คือ ศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ศาลจังหวัดชัยนาท, ศาลจังหวัดอ่างทอง, ศาลจังหวัดปทุมธานี, ศาลแขวงสมุทรปราการ, ศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเด็กและเยาวชน, ศาลแขวงนครราชสีมา, ศาลจังหวัดภูเก็ต, ศาลจังหวัดบุรีรัมย์, ศาลจังหวัดอุบลราชธานี, ศาลแขวงอุบลราชธานี, ศาลจังหวัดแม่ฮ่องสอน, ศาลจังหวัดพิษณุโลก และศาลจังหวัดสมุทรสาคร

(๕) การบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ตำรวจ ขึ้นอยู่กับกรมตำรวจ ๘๕ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๐๓ ขึ้นอยู่

กับศาล ๒๑ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘๐ คือ ศาลแขวงธนบุรี, ศาลจังหวัดสิงห์บุรี, ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา, ศาลจังหวัดตราด, ศาลจังหวัดอุดรธานี, ศาลจังหวัดนครพนม, ศาลจังหวัดมุกดาหาร, ศาลจังหวัดมหาสารคาม, ศาลจังหวัดแม่ฮ่องสอน, ศาลจังหวัดพะเยา, ศาลจังหวัดลำพูน, ศาลจังหวัดแพร่, ศาลแขวงพิษณุโลก, ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดนครสวรรค์, ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี, ศาลแขวงสุราษฎร์ธานี, ศาลจังหวัดระนอง, ศาลคดีเด็กและเยาวชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี, ศาลจังหวัดพัทลุง, ศาลจังหวัดสตูล และศาลจังหวัดนราธิวาส ไม่แจ้งเรื่องการบังคับบัญชา ๑๒ ศาล คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๑๗ คือ ศาลจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ศาลจังหวัดปทุมธานี, ศาลจังหวัดสมุทรปราการ, ศาลแขวงสมุทรปราการ, ศาลจังหวัดสมุทรปราการ แผนกคดีเด็กและเยาวชน, ศาลแขวงนครราชสีมา, ศาลจังหวัดอุบลราชธานี, ศาลแขวงอุบลราชธานี, ศาลจังหวัดเชียงราย, ศาลจังหวัดพิษณุโลก, ศาลจังหวัดนครสวรรค์ และศาลจังหวัดสมุทรสาคร

ข้อมูลดังกล่าว มีข้อที่จะต้องพิจารณาอยู่ ๒ ส่วนสำคัญด้วยกัน คือ ประสิทธิภาพและอัตรากำลังพลของเจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาความปลอดภัยประจำศาล ในด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงาน ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนที่จะจัดหาอาวุธปืนสำหรับไว้ประจำศาลต่าง ๆ โดยในขั้นแรกจะจัดซื้ออาวุธปืนพกไว้ใช้ประมาณ ๑๐๐ กระบอก การดำเนินการในขั้นแรก คือ การขอแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ.๒๕๒๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.๒๔๙๐ เกี่ยวกับการมีและใช้อาวุธปืนของกระทรวงยุติธรรม กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติของหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติอาวุธปืน ซึ่งเมื่อแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว ทางสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ก็จะได้ประสานงาน

กับกองพลธิการ กรมตำรวจ เพื่อจัดซื้ออาวุธปืนไว้สำหรับใช้ประจำศาลต่อไป

ในด้านอัตรากำลังพล กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการผ่านทางคณะกรรมการประสานงานกระบวนการยุติธรรม โดยทำหนังสือไปยังกรมตำรวจ เพื่อแจ้งรายชื่อศาลที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการจัดกำลังเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลดังกล่าว และขอให้กรมตำรวจจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ประจำศาลที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในด้านการรักษาความปลอดภัย รวม ๑๗ ศาล คือ

(๑) ศาลจังหวัดชลบุรี	จำนวน	๑๔ คน
(๒) ศาลจังหวัดนครราชสีมา	"	๑๕ "
(๓) ศาลจังหวัดขอนแก่น	"	๘ "
(๔) ศาลจังหวัดเชียงใหม่	"	๑๕ "
(๕) ศาลจังหวัดพิษณุโลก	"	๖ "
(๖) ศาลจังหวัดนครปฐม	"	๖ "
(๗) ศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี	"	๑๗ "
(๘) ศาลจังหวัดสงขลา	"	๑๕ "
(๙) ศาลจังหวัดนนทบุรี	"	๑๘ "
(๑๐) ศาลจังหวัดสมุทรปราการ	"	๑๔ "
(๑๑) ศาลจังหวัดเชียงราย	"	๖ "
(๑๒) ศาลจังหวัดร้อยเอ็ด	"	๖ "
(๑๓) ศาลจังหวัดบุรีรัมย์	"	๖ "
(๑๔) ศาลจังหวัดนครสวรรค์	"	๑๐ "
(๑๕) ศาลจังหวัดอุบลราชธานี	"	๖ "
(๑๖) ศาลจังหวัดนครศรี-	"	๑๕ "
ธรรมราช		
(๑๗) ศาลจังหวัดลำปาง	"	๙ "

รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๔๒^(๑๖) คน

กรมตำรวจได้แจ้งตอบมาว่า กรมตำรวจได้ส่งการไปยังหน่วยเกี่ยวข้องในสังกัดให้พิจารณาคัดเลือกข้าราชการตำรวจที่มีสมรรถภาพเข้มแข็ง เพื่อมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำศาลตามบัญชีรายชื่อศาลและจำนวนข้าราชการตำรวจที่กระทรวงยุติธรรมส่งมาแล้ว^(๑๗)

ศาลต่าง ๆ ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และได้รับความร่วมมืออย่างดี

กระทรวงยุติธรรมได้แจ้งให้ศาลต่าง ๆ ทั้ง ๑๗ ศาล ประสานงานกับกองกำกับการตำรวจภูธรจังหวัดแล้วแจ้งผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจมาปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำศาลให้กระทรวงยุติธรรมทราบ^(๑๘) ซึ่งปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจากกรมตำรวจเป็นอย่างดี โดยได้จัดหาเจ้าหน้าที่ตำรวจมารักษาความปลอดภัยตามความจำเป็นที่ได้ขอความร่วมมือไป

เนื่องจากการสร้างระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพในศาลเป็นเรื่องที่มีความยุ่งยากซับซ้อน และจะต้องพิจารณาในหลายแง่มุม ดังนั้น คณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม จึงมีความเห็นว่าควรจัดทำโครงการทดลองนำมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลที่จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นศาลสำคัญในต่างจังหวัด และเคยเกิดเหตุร้ายในศาล โดยฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ได้เดินทางไปจังหวัดสงขลาและร่วมประชุมกับสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษาศาล ๔ และศาลจังหวัดสงขลา และจัดทำแผนปฏิบัติการตาม

(๑๖) หนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ยช ๐๒๒๖/๒๓๔๖๖ ลงวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๓๒ เรื่อง เจ้าหน้าที่ตำรวจสำหรับรักษาความปลอดภัยประจำศาล

(๑๗) หนังสือกรมตำรวจ ที่ มท ๐๖๐๘๒๒/๑๑๘๑๗ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๒ เรื่อง การจัดข้าราชการตำรวจสำหรับรักษาความปลอดภัยประจำศาล

(๑๘) หนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนมาก ที่ ยช ๐๒๒๖/๑๐๗๒-๑๐๘๘ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๓๓ เรื่อง เจ้าหน้าที่ตำรวจสำหรับรักษาความปลอดภัยประจำศาล

โครงการทดลองขึ้น ซึ่งกระทรวงยุติธรรมได้เห็นชอบในแผนปฏิบัติการดังกล่าว^(๑๔)

แผนปฏิบัติการรักษาความปลอดภัย ศาลจังหวัดสงขลาจัดระบบรักษาความปลอดภัยเต็มรูปแบบ

สำหรับแผนปฏิบัติการโครงการทดลองนำมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลจังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ที่จะจัดระบบรักษาความปลอดภัยเต็มรูปแบบขึ้นที่ศาลจังหวัดสงขลาและจะนำผลจากการดำเนินการมาประมวลสรุปเป็นข้อมูลสำหรับใช้ในศาลต่าง ๆ ทั่วประเทศต่อไป ระยะเวลาของโครงการทดลอง ๑ ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓ - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๔ โดยจะมีการปรับปรุงระบบการเข้าออกบริเวณและอาคารศาลให้มีเครื่องเอกซเรย์คอยตรวจสอบมีการติดบัตรแสดงตัวบุคคล มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำตามจุดต่าง ๆ มีระบบสัญญาณเตือนภัยและอื่น ๆ ซึ่งถ้าโครงการทดลองนี้ประสบความสำเร็จจะได้ขยายผลการดำเนินงานไปยังศาลต่าง ๆ ทั่วประเทศต่อไป

การรักษาความปลอดภัยในศาลเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งในด้านการบริหารงานศาลยุติธรรม และเป็นเรื่องละเอียดอ่อน เนื่องจากประชาชนผู้มี

คดีความ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีอาญา มีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองให้ได้รับการพิจารณาคดีอย่างเป็นธรรม (The Right to a Trial) เป็นต้นว่า มีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีโดยเปิดเผย (The Right to a Public Trial) ยกเว้นเฉพาะในการพิจารณาคดีลับ, มีสิทธิที่จะมีทนาย (Right to Counsel) มีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีต่อหน้า (Right of Confrontation) ดังนั้น ในการวางระบบการรักษาความปลอดภัยในศาล จึงจำเป็นที่จะต้องไม่ให้เกิดผลกระทบถึงสิทธิดังกล่าว และจะต้องให้เป็นระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพควบคู่กันไปด้วย ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดอ่อน และต้องดำเนินการอย่างรอบคอบมากกว่าระบบการรักษาความปลอดภัยในสถานที่อื่น ๆ

กระทรวงยุติธรรมและคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรมได้พยายามวางรากฐานให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยในศาลที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงและไม่กระทบถึงสิทธิเสรีภาพใด ๆ ของประชาชนผู้มาศาลพร้อมกันไปด้วย เพื่อให้ศาลยุติธรรมของประเทศไทยมีระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดี และสมบูรณ์ที่สุดประเทศหนึ่งในโลกในอนาคตอันใกล้

(๑๔) แผนปฏิบัติการ โครงการทดลองนำมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลที่ศาลจังหวัดสงขลา

เหตุร้ายในบริเวณศาล : มาตรการป้องกันและแก้ไข

เมื่อเอ่ยคำว่า “ระเบิดเคลโมกดด้วยรีโมทคอนโทรล” คงจะมีน้อยคนนักที่ไม่รู้ความหมาย เพราะคำนี้ฮิตติดอันดับจนทำให้คำว่า “นิกส์” หรือ “เอดส์” ดูจะล้าสมัยไปเสียแล้ว จากเหตุการณ์อันเป็นที่มาของระเบิดเคลโมกนี้เป็นสิ่งบอกเหตุให้รู้ว่าการก่อเหตุร้ายในบริเวณศาล ซึ่งเดิมมีเป้าหมายกระทำต่อผู้พิพากษาหรือเจ้าหน้าที่ศาลได้ขยายกว้างออกไปทุกทั้งจนรวมถึงคู่ความ พยาน และบุคคลที่มาติดต่อราชการศาลด้วยแล้วในขณะนี้จึงนับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ควรจะต้องหาทางแก้ไขอย่างเร่งด่วน

การก่อเหตุร้ายที่นับว่ากระทบกระเทือนขวัญของผู้พิพากษา

การก่อเหตุร้ายในศาลที่นับว่าร้ายแรงและกระทบกระเทือนขวัญของผู้พิพากษาและประชาชนทั่วไปเริ่มขึ้นในต่างจังหวัดที่ศาลจังหวัดสงขลาเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ที่ผู้พิพากษาถูกผู้ต้องขัง ๓ คน ซึ่งเบียดตัวมาเป็นพยาน จี้จับเป็นตัวประกันและหลบหนีออกไปจากศาล แต่ในวันเดียวกันนั้นเองเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ติดตามช่วยเหลือผู้พิพากษาให้รอดพ้นจากการจับเป็นตัวประกันได้ หลังจากนั้นต่อมาอีก ๓ วันที่ศาลจังหวัดนครศรีธรรมราช ในวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลคุมตัวจำเลย ๔ คนในคดีปล้นทรัพย์

เข้าสู่ห้องพิจารณา มีหญิงคนหนึ่งส่งถุงกระดาษบรรจุอาวุธปืนและกระเป๋าสตางค์สุ่มปืนให้จำเลย แล้วจำเลยทั้งสี่ได้วิ่งเข้าไปในห้องพักผู้พิพากษาและจี้จับผู้พิพากษา ๒ ท่านเป็นตัวประกัน แต่เมื่อจำเลยทั้งสี่หลบหนีไปแล้วก็ได้ปล่อยท่านผู้พิพากษาทั้งสองให้เป็นอิสระ ต่อจากนั้นก็เกิดเหตุร้ายขึ้นที่ศาลจังหวัดตรัง ซึ่งจบลงด้วยการตายของจำเลยผู้ก่อเหตุ และเหตุร้ายได้เวียนกลับไปเกิดที่ศาลจังหวัดสงขลาอีกในกลางปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ที่จำเลยใช้อาวุธปืนจี้จับผู้พิพากษาเป็นตัวประกัน แต่ท่านผู้พิพากษาสามารถแย่งปืนจากจำเลยมาได้

กรุงเทพมหานครเหตุร้ายเริ่มขึ้นครั้งแรกที่ศาลอาญา

ในกรุงเทพมหานคร เหตุร้ายในบริเวณศาลเริ่มขึ้นครั้งแรกที่ศาลอาญา เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๒๔ โดยผู้ก่อเหตุร้ายชาวฮ่องกง ๒ คน ร่วมกันใช้อาวุธปืนและวัตถุระเบิดบุกจี้ขังตัวจำเลยชาวฮ่องกงซึ่งถูกฟ้องในคดีปล้นร้านทอง หลบหนีจากห้องขังของศาลอาญาไปได้ ต่อมาในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ก็เกิดเหตุร้ายขึ้นอีกในศาลอาญา โดยจำเลยในคดีปล้นทรัพย์ใช้อาวุธปืนจี้จับตัวผู้ช่วยผู้พิพากษาไว้ แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเข้าช่วยเหลือและจับกุมจำเลยไว้ได้ หลังจากนั้นเหตุร้ายในบริเวณศาลในกรุงเทพมหานครก็เงียบหายไป แต่ไปเกิดขึ้นที่ศาลจังหวัดลำปางเมื่อ

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๙ โดยขณะที่ศาลออกนั่งพิจารณาคดีปล้นทรัพย์ จำเลยได้ใช้อาวุธปืนที่ภริยาของตนลักลอบส่งให้ ยิ่งภริยาของตนและยังตัวตายในห้องพิจารณาของศาล ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๑ ได้เกิดเหตุร้ายในศาลอีก ๒ ครั้ง คือ ที่ศาลจังหวัดสมุทรสาคร จำเลย ๒ คน วิ่งหลบหนีจากการควบคุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลในขณะที่เดินกลับไปยังห้องขังของศาล แต่ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจติดตามจับกุมตัวกลับมาได้ ส่วนที่ศาลจังหวัดนครนายก ผู้ต้องหาในคดีพยายามฆ่าเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ลือคอเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลแย่งอาวุธปืนมาตีเจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าวจนถึงจมน้ำตายและหน้าผากแตกแล้วหลบหนีไปได้

ในปี พ.ศ.๒๕๓๒ นี้ได้เกิดเหตุร้ายที่ศาลจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๒ โดยขณะที่ผู้พิพากษาได้อ่านคำพิพากษาในคดีฆ่าผู้อื่น ให้อภัยโทษจำคุกจำเลยตลอดชีวิตจบแล้ว เจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์ได้นำสำนวนคดีไปให้จำเลยเซ็นชื่อรับทราบจำเลยได้ใช้อาวุธปืนและระเบิดมือจี้จับเจ้าหน้าที่หน้าบัลลังก์ดังกล่าวและบังคับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลขยับรถยนต์พาจำเลยและตัวประกันหลบหนี แต่ในที่สุดจำเลยยอมปล่อยตัวประกันและมอบตัวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ต่อมาในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๓๒ ที่ศาลจังหวัดชัยภูมิ ในขณะที่ผู้พิพากษานั่งพิจารณาคดีกระทำอนาจารซึ่งจำเลยให้การรับสารภาพและศาลนัดฟังคำพิพากษาในวันรุ่งขึ้นนั้น จำเลยได้ลุกขึ้นชกเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลและกอดปล้ำเพื่อแย่งอาวุธปืน แต่ทนายจำเลยและเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ช่วยกันจับกุมตัวจำเลยไว้ได้ เหตุการณ์ร้ายที่ร้ายแรงมากที่สุดเกิดขึ้นที่ศาลจังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๓๒ เวลา ๑๑.๔๐ น. โดยคนร้ายได้วาระเปิดเคลมในรถจักรยานที่จอดอยู่ตรงบันไดทางขึ้นศาลแล้วใช้บังคับด้วยรีโมทคอนโทรลให้ระเบิดเพื่อสังหารโจทก์ในคดีอาญาชั้นไต่สวนมูลฟ้อง มีผลทำให้โจทก์ดังกล่าวและบุคคลอื่น ๆ รวม ๑๓ คน ต้องเสียชีวิต

ลงด้วยความสลดใจยิ่ง

การก่อเหตุร้ายมิใช่มีเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น

การก่อเหตุร้ายในศาลใช้แต่จะมีขึ้นเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น แต่ได้เกิดขึ้นในประเทศต่างๆ ทั่วโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา อาทิเช่น ในปี พ.ศ.๒๕๒๗ ที่ศาลเมืองชิคาโก จำเลยคดีฟ้องหย่าไม่พอใจในคำพิพากษาที่ให้หย่าขาดจากภริยา ได้ลักลอบนำอาวุธปืนสั้นเข้าไปในศาลโดยใช้วิธีนั่งรถเข็นชุกซ่อนอาวุธปืนไว้ข้างใต้ผ้าห่มที่คลุมอยู่ เข็นรถเข้าไปในศาลโดยไม่ผ่านเครื่องตรวจจับโลหะ แล้วจำเลยได้ใช้อาวุธปืนดังกล่าวยิงผู้พิพากษาและพนักงานอัยการถึงแก่ความตายทั้งสองคน ในปี พ.ศ.๒๕๒๙ ที่ศาลในรัฐแมริแลนด์ จำเลยอายุ ๑๙ ปี ไม่พอใจในคำพิพากษาที่ให้ลงโทษจำคุกตน ๑๐ ปี ได้ใช้เก้าอี้ทุบใส่ผู้พิพากษานับสิบครั้ง แต่โชคดีที่ไม่ถูกผู้พิพากษาที่ศาลเมืองออราเจ้าหน้าที่ตำรวจนอกการใช้อาวุธปืนยิงทนายความของภริยาของตนในห้องพิจารณาของศาล กระสุนปืนถูกทนายความดังกล่าวที่ใบหน้าและท้อง ทำให้เจ้าหน้าที่ศาลและประชาชนอีก ๑๕ คนในห้องพิจารณาต้องหลบกระสุนปืนกันอลหม่าน ในปี พ.ศ.๒๕๓๐ ภริยาผู้พิพากษาศาลมลรัฐต้องถูกนำส่งโรงพยาบาลหลังจากได้รับประทานช็อกโกแลตใส่ยาพิษที่มีผู้นำมามอบให้เธอและสามีเป็นของขวัญวันวาเลนไทน์ ในปี พ.ศ.๒๕๓๑ ที่ศาลเมืองวูคิงแฮม รัฐอิสลินอยส์ ผู้พิพากษาถูกบิดาของจำเลยในคดีที่ผู้พิพากษานั้นตัดสิน ใช้อาวุธปืนยิงจนถึงแก่ความตาย ณ บ้านพัก จากสถิติของหน่วยรักษาคำความปลอดภัยของศาลสหรัฐชี้ให้เห็นว่าการก่อเหตุร้ายต่อผู้พิพากษา พนักงานอัยการ ลูกขุน และพยาน เพิ่มขึ้นจากในปี พ.ศ.๒๕๒๓ ที่มีเพียง ๗๖ ครั้ง มาเป็นถึง ๒๒๐ ครั้ง ในปี พ.ศ.๒๕๓๐ และเจ้าหน้าที่รักษาคำความปลอดภัยสามารถยึดอาวุธจากบุคคลต่างๆ ที่พยายามจะนำเข้าไปในศาลได้ถึง ๒๑,๔๑๕ ชิ้น ซึ่งในจำนวนนี้เป็นมีด ๑๖,๔๕๐ ด้าม และอาวุธปืน ๓,๒๒๗ กระบอก อันนับ

ว่าเป็นจำนวนมากมายมหาศาลจนก่อให้เกิดความตื่นตัวในเรื่องการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลอย่างขนานใหญ่ทีเดียว

กระทรวงยุติธรรมกวดขันเข้มงวด

ในมาตรการรักษาความปลอดภัย

ในประเทศไทยเรา นับตั้งแต่เกิดเหตุร้ายในบริเวณศาลเมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๒ เป็นต้นมา กระทรวงยุติธรรมได้กวดขันให้ศาลต่าง ๆ เข้มงวดในมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาล และได้จัดการประชุมร่วมกับกรมตำรวจและกรมราชทัณฑ์เพื่อพิจารณากำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลหลายครั้ง โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้หน่วยงานทั้งสามดำเนินมาตรการร่วมกันเพื่อรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาล อาทิเช่น กระทรวงยุติธรรมจะดำเนินการปรับปรุงห้องขังของศาลเป็นลูกกรงสองชั้นเพื่อความสะดวกในการควบคุมผู้ต้องขังและป้องกันมิให้มีการส่งสิ่งของต้องห้ามแก่ผู้ต้องขังได้ จัดช่องทางพิเศษสำหรับนำตัวผู้ต้องขังมาสู่ห้องพิจารณาโดยไม่ผ่านประชาชน ขอให้ศาลอนุญาตไว้ล่วงหน้าให้เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลทำการค้นตัวบุคคลที่มาศาลได้ และให้ศาลทำการฝากขังโดยการออกนั่งบัลลังก์ ทั้งกำชับเจ้าหน้าที่ศาลให้ช่วยสอดส่องดูแลความสงบเรียบร้อยในห้องพิจารณาด้วย ส่วนกรมตำรวจจะจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลให้มีจำนวนเพียงพอที่จะรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลโดยคัดเลือกจากบุคคลที่มีสมรรถภาพและกำชับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลเข้มงวดในการตรวจสอบความพร้อมของเครื่องพันธนาการที่ใช้แก่ผู้ต้องขัง การตรวจค้นตัวผู้ต้องขัง และสิ่งของที่มีผู้นำมามอบให้แก่ผู้ต้องขัง รวมทั้งการสอดส่องดูแลบุคคลที่มาศาลเพื่อป้องกันมิให้พกพาอาวุธเข้ามาในบริเวณศาลด้วย สำหรับกรมราชทัณฑ์จะกำชับ

เจ้าหน้าที่ให้เข้มงวดในการตรวจค้นอาวุธและการตรวจสอบเครื่องพันธนาการให้แก่ผู้ต้องหา จัดทนายพยานพาหนะให้เพียงพอที่จะส่งตัวผู้ต้องขังไปกลับจากศาล และติดต่อประสานงานกับผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและผู้กำกับการตำรวจภูธรในการแจ้งประวัติและข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ต้องขังที่มีพฤติการณ์ไม่น่าไว้วางใจ* ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๒๔ ที่ประชุมได้มีมติกำหนดมาตรการเฉพาะหน้าและเร่งด่วนเพื่อป้องกันเหตุร้ายเพิ่มเติม โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์และเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้มงวดกวดขันในการตรวจอาวุธปืนและวัตถุระเบิดจากตัวผู้ต้องขังทั้งในชั้นก่อนออกจากเรือนจำและก่อนออกจากห้องคุมขังในศาล คอยสอดส่องและระมัดระวังมิให้ผู้ต้องขังได้มีโอกาสติดต่อพบปะกับญาติหรือบุคคลอื่นทั้งในระหว่างการพิจารณาและระหว่างที่อยู่บริเวณศาล ศาลจะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ใช้เครื่องพันธนาการและใส่กุญแจมือผู้ต้องขังในคดีร้ายแรงได้ แม้ในระหว่างที่ผู้ต้องขังนั้นเบิกความเป็นพยานหรือแถลงข้อความใดต่อศาล ก่อนศาลออกนั่งพิจารณา เจ้าหน้าที่ศาลจะร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รับผิดชอบทำการตรวจอาวุธผู้ต้องขังและบุคคลอื่นที่อยู่ในห้องพิจารณารวมทั้งตรวจห้องพิจารณาก่อน ในระหว่างการพิจารณาห้ามบุคคลใดเข้าห้องพิจารณา เว้นแต่จะได้รับการตรวจอาวุธและวัตถุระเบิดจากเจ้าหน้าที่เสียก่อน สำหรับการพิจารณาพิพากษาคดีร้ายแรงให้จัดห้องพิจารณาคณะที่แบ่งแยกผู้ต้องขังออกจากประชาชนที่มาฟังการพิจารณา* ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๒๒ นี้ เมื่อเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงที่ศาลจังหวัดนครราชสีมาแล้ว กระทรวงยุติธรรมได้ขอให้ศาลทั้งหลายกำชับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้เพิ่มความระมัดระวังในการรักษาความปลอดภัยในอาคารและบริเวณศาลให้รัดกุมมากยิ่งขึ้น โดยให้ประสานงานกับกองกำกับการตำรวจกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเพิ่ม

๑ หนังสือกระทรวงยุติธรรมที่ นว. ๗๑/๒๕๒๒ ลงวันที่ ๖ มิ.ย.ยน ๒๕๒๒

๒ หนังสือกระทรวงยุติธรรม ยช ๐๔๐๔/ว ๑๓๔ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

ขึ้นตามความจำเป็นสำหรับตรวจตราดูแลอาคารและบริเวณศาล ตลอดจนตรวจตราบุคคลและยานพาหนะที่เข้ามาในบริเวณศาลเพื่อให้เกิดความปลอดภัยอย่างที่สุด นอกจากนั้นให้ศาลประสานงานกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามเหตุร้ายต่างๆ โดยตรง และจัดทำทะเบียนรายชื่อและหมายเลขโทรศัพท์ของบุคคลหรือหน่วยงานดังกล่าวไว้เพื่อความสะดวกในการแจ้งเหตุร้ายด้วย^๓

ทุกฝ่ายควรร่วมมือต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย

มาตรการร่วมเพื่อรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลตามที่กล่าวมานี้หากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็นฝ่ายศาลสถิตยุติธรรม ฝ่ายตำรวจ และฝ่ายราชทัณฑ์ได้เข้มงวดกวดขันและเอาใจใส่ในการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดแล้วเป็นที่เชื่อได้ว่าเหตุร้ายในบริเวณศาลน่าจะเกิดขึ้นได้ยาก สำหรับรายละเอียดในวิธีการตรวจตราดูแลรักษาความปลอดภัยในอาคารและบริเวณศาลนั้น สมควรนำวิธีการรักษาความปลอดภัยของศาลสหรัฐ^๔ มาปรับปรุงใช้ดังต่อไปนี้

๑. เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลจะต้องเดินตรวจตราห้องพิจารณา ห้องโถง ทางเดิน ประตูทางเข้าทั้งภายในและภายนอกอาคารเป็นประจำตลอดทั้งวัน

๒. จะต้องจัดเจ้าหน้าที่ที่คุ้นเคยกับอาคารศาลได้ตรวจค้นห้องพิจารณา ห้องพักผู้พิพากษา และห้องซังเพื่อค้นหาสิ่งแปลกปลอมทุกวันก่อนศาลเปิดทำการและหลังจากหยุดพักกลางวันแล้ว

๓. ทุกครั้งที่ทำได้ ควรปิดล็อกห้องพิจารณา และห้องพักผู้พิพากษาในระหว่างหยุดพักกลางวัน และเมื่อเสร็จการพิจารณาคดีแล้ว

๔. ให้อัยการมัธยมวังบุคคลที่เข้ามาในห้องพิจารณาโดยถือกระเป๋ากล่อง หีบ ห่อ หรือวัตถุใด ๆ

ที่ผิดปกติจากบุคคลทั่วไป หากผิดสังเกตให้เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลทำการตรวจค้นได้ทันทีแล้วรายงานให้ผู้พิพากษาทราบ

๕. ในการพิจารณาพิพากษาคดีที่ร้ายแรงจะต้องจัดให้มีการรักษาความปลอดภัยเป็นพิเศษที่ประตูทางเข้าห้องพิจารณานั้นด้วย

๖. ควรห้ามมิให้บุคคลเข้ามาเดินเตร็ดเตร่ในบริเวณศาล หากประชาชนที่มาติดต่อราชการศาลเสร็จกิจธุระแล้ว ควรขอให้ออกไปจากบริเวณศาลทันที

๗. บุคคลที่เข้ามาในบริเวณศาลทุกคนรวมทั้งเจ้าหน้าที่ธุรการศาล ผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลจะต้องติดป้ายแสดงตัวบุคคลทุกคน

๘. บัลลังก์ศาลควรมีสถูที่ป้องกันกระสุนปืนได้ และมีปุ่มสัญญาณแจ้งเหตุร้ายติดไว้ด้วย

๙. ควรเบิกจำเลยในคดีอาญาในห้องพิจารณาคriminalคดีเท่านั้น และเมื่อเสร็จการพิจารณาแล้วให้นำตัวจำเลยกลับไปคุมขังยังห้องขังทันที

๑๐. เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีหน้าที่ควบคุมจำเลยจะต้องอยู่ใกล้กับจำเลยพอที่จะทำการขัดขวางการก่อเหตุร้ายได้ และจะต้องไม่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจคนเดียวควบคุมดูแลจำเลยหลายคนด้วย

๑๑. คดีอาญาที่มีความเสี่ยงภัยสูงที่จำเลยจะก่อเหตุร้าย ได้แก่ คดีชิงทรัพย์ทำร้ายร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับเพศ หลบหนีที่คุมขัง ฆ่าผู้อื่น จับคนเรียกค่าไถ่ และคดียาเสพติด^๕ คดีเหล่านี้จึงควรระมัดระวังเป็นพิเศษด้วย

๑๒. คดีอาญาที่มีความเสี่ยงภัยสูงที่ผู้มาฟังการพิจารณาจะก่อเหตุร้าย ได้แก่ คดีที่จำเลยได้รับการประกันตัว คดีที่มีจำเลยหลายคน คดีที่พยานเป็นผู้มีชื่อเสียง คดีหลบหนีที่คุมขัง คดีจ้างฆ่าผู้อื่น คดีที่จำเลยต่อสู้ว่าวิกลจริต คดีที่สมาชิกแก๊งค์อาชญากรกระทำ

๓ หนังสือกระทรวงยุติธรรมที่ ยช ๐๔๐๔/ว ๔๐ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๒

๔ วิธีการของท่านผู้พิพากษา เฟรด ไกเกอร์ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดวุดคิงแกน เลดเคาตี อิลลินอยส์ ซึ่งผู้เขียนได้มีโอกาสพบเมื่อปีที่แล้ว

๕ รายงานคณะกรรมการเฉพาะกิจในการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาล ของกระทรวงยุติธรรมสหรัฐ

ความผิด จึงควรใช้วิธีการรักษาความปลอดภัยเป็นพิเศษเช่นเดียวกัน

โซคร้ายผู้พิพากษาเจ้าหน้าที่ศาลถูกจับเป็นตัวประกัน

หากแม้ว่าศาลและเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายได้ใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด เช่น ศาลก็ไม่ทำการฝากขังหรืออ่านคำพิพากษานอกห้องพิจารณาแล้วก็ดี เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลได้ตรวจอาวุธและวัตถุระเบิดอย่างถี่ถ้วนแล้วก็ดี และเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ก็ได้ตรวจตราเครื่องพันธนาการผู้ต้องหอย่างรัดกุมแล้วก็ดี แต่โซคร้ายเกิดมีผู้ก่อเหตุร้ายบุกเข้ามาในศาล และจับท่านผู้พิพากษาหรือเจ้าหน้าที่ศาลเป็นตัวประกันไว้ได้ ในกรณีเช่นนี้มาตรการเบื้องต้นในการแก้ไขเหตุร้ายดังกล่าว มีดังต่อไปนี้

๑. ให้ปิดช่องทางเข้าออกทุกจุด ควบคุมผู้ต้องขังทุกคน ปิดห้องพิจารณาทุกห้อง เพื่อรอฟังคำสั่งให้ออกจากอาคารศาล

๒. กันให้ผู้ก่อเหตุอยู่แต่ในอาณาเขตที่ก่อเหตุ จับตัวประกันเท่านั้น

๓. พยายามทุกวิถีทางที่จะขัดขวางการหลบหนีของผู้ก่อเหตุร้ายพร้อมกับตัวประกัน พึงระลึกไว้เสมอว่าการปล่อยให้ผู้ก่อเหตุร้ายหลบหนีไปไม่ได้เป็นการลดอันตรายที่จะเกิดกับตัวประกัน แต่จะเป็นการเพิ่มอันตรายให้แก่ผู้ที่มาคุมเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น

๔. อย่าเข้าไปหาผู้ก่อเหตุร้าย ให้พยายามติดต่อกับผู้ก่อเหตุร้ายโดยใช้โทรศัพท์หากกระทำได้

๕. อย่าพยายามเจรจากับผู้ก่อเหตุร้ายซึ่งหน้า

๖. ให้เจ้าหน้าที่ศาลและบุคคลทุกคนออกไปจากอาคารศาล แต่หากการกระทำดังกล่าวจะเป็นการเสี่ยงภัย ให้บุคคลเช่นว่านั้นเข้าไปอยู่ในห้องและปิดประตูล็อคไว้เพื่อความปลอดภัย

๗. รีบแจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ทราบโดยด่วนและปล่อยให้เจ้าหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะดำเนินการระงับเหตุร้ายดังกล่าวต่อไป

อย่าหนี เว้นแต่จะเห็นว่ามีความปลอดภัย

หากท่านโซคร้ายถูกจับเป็นตัวประกัน วิธีการดังต่อไปนี้จะช่วยของท่านรอดชีวิตและปลอดภัยจากเหตุการณ์ร้ายนี้ได้

๑. จะต้องเข้าใจว่าทันทีที่ท่านถูกจับเป็นตัวประกัน ไม่ว่าท่านจะเป็นผู้พิพากษาหรือเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งหน้าที่ทางราชการสูงเพียงใด ท่านจะหมดอำนาจลงทันที การที่ท่านพยายามเจรจาต่อรองจะเป็นเพียงการยืดเวลาออกไปให้หน่วยช่วยเหลือมีเวลาเตรียมการเท่านั้น ซึ่งความจริงแล้วจะเป็นอันตรายต่อตัวท่านเองหากผู้ก่อเหตุร้ายไม่ได้รับสิ่งที่ท่านเสนอว่า จะให้

๒. จงระลึกอยู่เสมอว่าหน่วยช่วยเหลือกำลังพยายามหาทางช่วยเหลือท่านให้เป็นอิสระอยู่ตลอดเวลา

๓. จงอดทนและยอมรับที่จะรอคอยเป็นเวลานาน จำไว้ว่าเวลาเป็นกุญแจสำคัญในการเจรจากับผู้ก่อเหตุร้าย

๔. จงอย่าพยายามหลบหนี เว้นแต่ท่านจะรู้สึกว่ามีความปลอดภัยร้อยเปอร์เซ็นต์ที่จะทำเช่นนั้น การพยายามที่จะทำตัวเป็นพระเอกอาจมีผลทำให้ชีวิตของท่านและของบุคคลอื่นต้องสูญเสียไปด้วย

๕. จงตั้งสติให้มั่นและสงบเยือกเย็นอยู่ตลอดเวลา อย่างแสดงกริยาอาการร้อนรน ตื่นตระหนก ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะทำให้ผู้ก่อเหตุร้ายยิ่งมีความตื่นตระหนกมากยิ่งขึ้น จงสงบนิ่ง และอย่าพยายามเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วหรือแสดงกริยาท่าทางที่ทำให้ผู้ก่อเหตุร้ายเกิดความกลัวว่าท่านกำลังพยายามที่จะหลบหนีหรือทำร้ายตน จงจำไว้ว่าผู้ก่อเหตุร้ายจะมีความตื่นเต้นเร้าร้อนมากในระยะแรกที่ก่อเหตุร้ายขึ้น

๖. ทำตามคำสั่งของผู้ก่อเหตุร้ายทุกอย่างและร่วมมือกับผู้ก่อเหตุร้ายอย่างเคร่งครัดโดยไม่โต้แย้งใดๆ

๗. หากได้รับคำสั่งให้นิ่งเงียบจงทำตามคำสั่ง หากไม่มีคำสั่งควรพยายามพูดคุยกับผู้ก่อเหตุร้ายในเรื่องอื่นที่ไม่เกี่ยวกับเรื่องการจับตัวประกัน ท่านจะค่อย ๆ ปรับสภาพจิตใจให้เห็นว่าท่านก็เป็น

มนุษย์ปุถุชนคนหนึ่ง และจะเริ่มมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันกับผู้ก่อการร้ายบนรากฐานของมนุษยธรรม จึงจำไว้ว่าสิ่งที่ท่านจะต้องเลือกเป็นอันดับแรกคือการรอดชีวิตจากเหตุการณ์ร้ายนี้ จงพยายามพูดคุยเพื่อแสดงให้เห็นถึงความมีมนุษยธรรมของท่าน

๘. จงพยายามเป็นมิตรกับผู้ก่อเหตุร้าย แต่จะต้องทำด้วยความจริงใจไม่หลอกลวง ผู้ก่อเหตุร้ายจะสามารถล่วงรู้ได้อย่างรวดเร็วถึงมิตรภาพอันจอมปลอมของท่าน

๙. พยายามที่จะพักผ่อนให้มากเท่าที่จะสามารถกระทำได้ อันจะเป็นการช่วยให้คลายเครียดและช่วยให้เวลาผ่านไปได้ด้วยดี

๑๐. ห้ามเสนอแนะใดๆ ต่อผู้ก่อเหตุร้าย ทั้งนี้เพราะหากข้อเสนอแนะของท่านไม่บังเกิดผลจะทำให้ท่านได้รับผลร้ายจากการนั้น

๑๑. หากท่านหรือตัวประกันคนอื่น ๆ จำเป็นต้องได้รับการรักษาพยาบาล ท่านควรแจ้งให้ผู้ก่อเหตุร้ายทราบ แต่อย่าพยายามให้ความช่วยเหลือด้วยตนเองจนกว่าจะได้รับอนุญาตให้ทำเช่นนั้น

๑๒. อย่าหันหลังให้ผู้ก่อเหตุร้าย เว้นแต่จะได้รับการคำสั่งให้ทำเช่นนั้น

๑๓. พยายามสบตากับผู้ก่อเหตุร้ายเท่าที่จะทำได้ แต่ไม่ควรจ้องมอง เพราะการจ้องมองจะก่อให้เกิดความเครียดทางจิตต่อผู้ก่อเหตุร้าย

๑๔. จงเป็นผู้ฟังที่ดี ปลอบใจให้ผู้ก่อเหตุร้ายเล่าเรื่องราวของตนหากเขาประสงค์ที่จะกระทำเช่นนั้น อย่าแสดงความเห็นอกเห็นใจผู้ก่อเหตุร้าย แต่แสดงให้เห็นว่าท่านเข้าใจปัญหาที่ทำให้ท่านเข้าไปเกี่ยวข้อง

๑๕. อย่าขัดขืนหรือท้าทายผู้ก่อเหตุร้าย เพราะไม่ใช่ว่าเวลาที่จะมาพำนัก เหน็บแนม ถากถาง หรือตำหนิผู้ก่อเหตุร้าย

๑๖. อย่าแสดงความคิดหรือความวิตกกังวลออกมาให้ผู้ก่อเหตุร้ายทราบ เช่น ไม่ควรที่จะบอกกับผู้ก่อเหตุร้ายว่า “คุณคงไม่พยายามที่จะฆ่าฉันนะ” “คุณคงไม่ฆ่าฉันนะ” “คุณคงไม่พยายามที่จะจุดไฟเผา

ตึกหลังนี้” เป็นต้น

๑๗. เมื่อปฏิบัติการช่วยตัวประกันเริ่มขึ้น ให้ท่านดำเนินการดังต่อไปนี้

ก) จงอย่าเคลื่อนไหวหรือหมุนตัวอย่างรวดเร็ว เพราะท่านอาจทำให้เจ้าหน้าที่หน่วยช่วยเหลือเข้าใจผิดว่าท่านเป็นผู้ก่อเหตุร้ายได้

ข) จงเตรียมพร้อมที่จะสนองตอบต่อการเตือนหรืออานัติสัญญาณที่มาจากภายนอกโดยทันที

ค) ล้มตัวลงนอนราบกับพื้น

ง) เอามือกุมศีรษะไว้

จ) หากมีการใช้สารเคมีอย่าตกใจ ให้หลบตาและอย่าขยี้ตา ปลอบใจให้น้ำตาไหลออกมา หายใจสั้น ๆ และช้า ๆ และใช้ผ้าปิดจมูกและปากไว้

ฉ) สนองตอบโดยรวดเร็วต่อคำสั่งของเจ้าหน้าที่หน่วยช่วยเหลือเพื่อออกมาสู่ที่ปลอดภัยโดยเร็ว

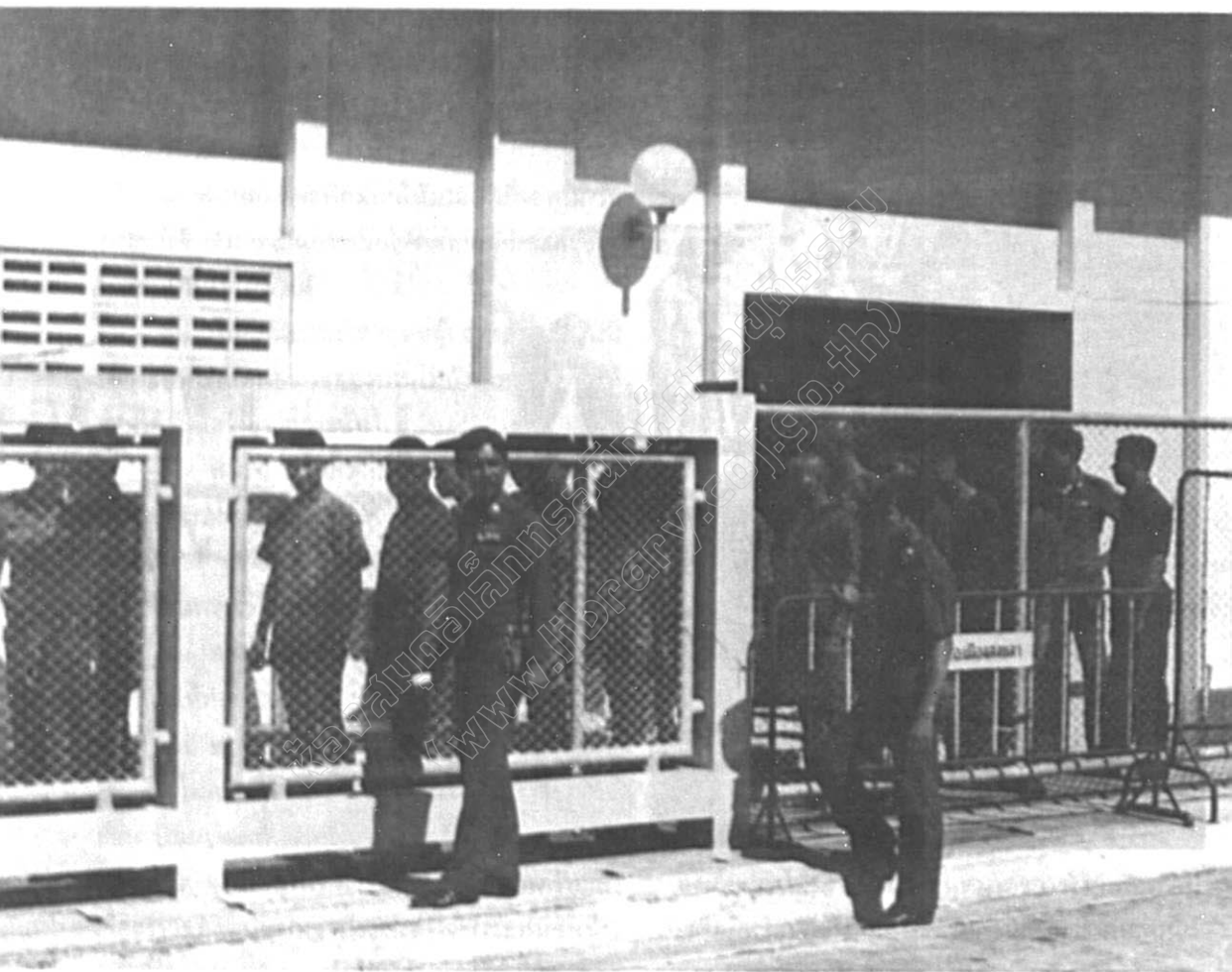
จิตสำนึกความไม่ประมาทคือสิ่งป้องกันเหตุร้าย

มาตรการป้องกันและแก้ไขเหตุร้ายในศาลตามที่กล่าวมานี้ควรจะต้องนำมาใช้แต่เพียงเฉพาะมาตรการป้องกันเหตุร้ายเท่านั้น ทั้งนี้เพราะหากบุคคลทั้งหลายที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องมีจิตสำนึกในการรักษาความปลอดภัยอยู่ตลอดเวลาแล้ว เหตุร้ายต่างๆ น่าจะเกิดขึ้นได้ยาก โอกาสที่จะใช้มาตรการแก้ไขเหตุร้ายในศาลคงเกือบจะไม่มี แต่ที่กำหนดมาตรการไว้ก็เพื่อความเตรียมพร้อมอย่างสมบูรณ์ด้วยความไม่ประมาทเท่านั้น การเกิดเหตุร้ายในศาลไม่เพียงแต่จะมีผลกระทบต่อความปลอดภัยของผู้พิพากษา เจ้าหน้าที่ศาล พนักงานอัยการ ทนายความ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ และประชาชนที่มาติดต่อราชการศาลเท่านั้น แต่ยังก่อให้เกิดความตื่นตระหนกตกใจและความหวาดกลัวอย่างใหญ่หลวงแก่สังคมเป็นส่วนรวม ทั้งยังมีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของศาลในอันที่จะประสิทธิประสาทความยุติธรรมโดยปราศจากอคติทั้งปวง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคคดีด้วย การรักษาความปลอดภัยในบริเวณ

ศาลจึงเป็นสิ่งจำเป็นไม่เพียงแต่ในเขตวงของศาล
ยุติธรรมเท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่รัฐบาลและหน่วยงานที่
มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในสังคมจะต้องให้
ความสนใจเป็นพิเศษ โดยระลึกอยู่เสมอว่า ความ

ปลอดภัยในศาลเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้
การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลเป็นไปด้วยความ
เที่ยงธรรม เพื่อให้ศาลเป็นที่พึ่งสุดท้ายของประชาชน
ทั้งหลายได้ตลอดไป

มาตรการเสริม การรักษาความปลอดภัยใน ศาลจังหวัดสงขลา

ศาลจังหวัดสงขลา วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ขณะที่ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสงขลา ประสานความยุติธรรมในบัลลังก์พิจารณา มีผู้ต้องขัง ๓ นายซึ่งถูกเบิกตัวมาเบิกความเป็นพยานคดีหนึ่ง ออกอาชญากรรมเข้าจับผู้พิพากษาเป็นตัวประกันพาหลบหนีจนเกือบจะรอดพ้นไปประเทศมาเลเซียแล้วแต่หัวหน้าตำรวจติดตามจับกุมผู้ต้องขังนั้นได้เสียก่อน! อีก ๔ ปีต่อมา เกิดเหตุการณ์ซ้ำอีกโดยจำเลยซึ่งอยู่ในบัลลังก์พิจารณาใช้อาวุธปืนเข้าจี้ตัวผู้พิพากษาหมายเอาตัวเป็นประกันหลบหนี แต่ผู้พิพากษาไว้วางใจเกินไปไม่ได้จึงรอดพ้นผ่านไป! ถึงปี ๒๕๓๐ ใกล้จะเกิดเหตุการณ์เช่นครั้งก่อน จำเลยถูกเบิกตัวมาเป็นพยานคดีอื่นนัดญาติ นำระเบิดมาส่งให้ที่บัลลังก์พิจารณา

ผู้พิพากษาโชคดีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจนำตัวจำเลยขึ้นมาสืบ

ในขณะที่ผู้พิพากษากำลังพิจารณาคดีแต่โชคดีเจ้าหน้าที่ตำรวจนำตัวจำเลยขึ้นมาสืบ ผู้พิพากษาลงจากบัลลังก์ไปก่อนทั้งโอกาสไม่เอื้ออำนวยจำเลยจึงนำเอาวัตถุระเบิดเล็ดลอดผ่านเข้าไปในเรือนจำก่อเหตุร้ายขึ้นในเรือนจำแทน! ครั้นมาถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๓ เกิดเหตุร้ายที่สุดมีเจ้าหน้าที่ตำรวจถึงแก่ความตาย

ประชาชนได้รับบาดเจ็บ! แม้คนร้ายจะตกตายตามไป แต่ก็ทิ้งปัญหาให้ขบคิดว่าคนร้ายนำอาวุธสงครามจำนวนมากมาจากที่ไหนผ่านไปถึงศาลจังหวัดสงขลาได้อย่างไร?

มาตรการรักษาความปลอดภัยของศาลคงไม่อาจครอบคลุมดูแลไปถึงการป้องกันอาวุธร้ายที่มาจากเกลื่อนกลาดนอกศาลได้คงใช้มาตรการบังคับแต่เฉพาะในเขตบริเวณศาลที่เรียกว่าพื้นที่ควบคุมและพื้นที่หวงห้ามเท่านั้น ณ จุดนี้ใครขอทบทวนลักษณะสภาพการณ์ของศาลจังหวัดสงขลา และมาตรการของศาลจังหวัดสงขลา กับมาตรการที่ควรนำไปเสริมใช้กับระเบียบรักษาความปลอดภัยกล่าวคือ

แต่ละวันประชาชนเข้าออกบริเวณศาลจังหวัดสงขลา

ศาลจังหวัดสงขลาเป็นอาคารทรงไทย ๓ ชั้น ๑๔ บัลลังก์ มีสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษาศาล สำนักงานบังคับคดี สำนักงานคุมประพฤติรวมอยู่ แต่ละวันประชาชนเข้าออกติดต่อกับหน่วยงานภายในอาคารศาลมากทางขึ้นลงภายในอาคารศาลมีหลายทาง ประตูทางเข้าศาลถึง ๓ ประตู พื้นที่ควบคุมอาณาเขตกว้าง รอบรั้วศาลด้านทิศตะวันตกและทิศใต้ติดกับถนนสาธารณะแต่ละวันประชาชนสัญจรผ่านไปมามาก ซึ่งด้านทิศ

เหนือติดกับอาคารบ้านพักครูโรงเรียนวรนาธิเฉลิม มีโรงรถของผู้พิพากษากันกลาง ระหว่างโรงรถกับรั้วเป็นจุดอับส่วนด้านทิศตะวันออกติดกับวิทยาลัยเทคโนโลยีสงขลา ซึ่งมีพื้นที่กว้าง ทั้งห้องควบคุมผู้ต้องหาและจำเลยก็อยู่ด้านเดียวกัน แต่ละวันมีญาติของผู้ต้องหาและจำเลยไปนั่งตามริมรั้วเฝ้าเยี่ยมผู้ต้องหาและจำเลยเป็นจำนวนมากเช่นนี้ หากผู้คิดร้ายจึงซึ่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยแล้ว แม้จุดบริเวณประตูทางเข้าจะมียาม มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย! มีเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจตรา ตรวจค้น เข้มแข็งสักปานใดคนร้ายก็อาจใช้บริเวณแนวรั้วรอบศาลซ่อนวางอาวุธหยิบอาวุธก่อเหตุร้ายได้ทุกเมื่อ และถึงแม้ในตัวอาคารศาลจะมีการตรวจตราผู้ที่ผ่านเข้าออกในตัวอาคารอย่างดีเยี่ยมก็ตาม คนร้ายไม่จำเป็นต้องผ่านเข้าไปในตัวอาคารศาลอันเป็นพื้นที่หวงห้าม คนร้ายอาจใช้โอกาสในขณะที่จะนำตัวผู้ต้องหา หรือจำเลยขึ้นหรือลงจากรถของเรือนจำเพื่อเข้าห้องควบคุม! หรือ ขณะออกจากห้องควบคุมเพื่อขึ้นรถ! หรือใช้โอกาสซึ่งตัวผู้พิพากษาเป็นประกันในขณะที่ผู้พิพากษาเดินออกพ้นตัวอาคารศาลไปขึ้นรถ โดยอาศัยอาวุธที่แอบวางไว้รอบบริเวณรั้วศาลทั้งสี่ด้านก่อเหตุเช่นนี้ หากจะให้การรักษาความปลอดภัยเป็นไปโดยได้ผลและมีประสิทธิภาพแล้ว สำหรับศาลสงขลาควรมี

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเดินตรวจตราเน้นถึงอาวุธที่นำมาแอบซ่อน

เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเดินตรวจตรารอบบริเวณรั้วศาลโดยตรวจเน้นถึงอาวุธที่อาจนำมาแอบซ่อน! ●●● ควรกำหนดเขตพื้นที่ใกล้ห้อง

ควบคุมและบริเวณจอดรถยนต์ของผู้พิพากษาไว้เป็นเขตหวงห้ามเฉพาะ เพื่อป้องกันไม่ให้คนร้ายแอบใช้จุดอับที่มีอยู่เป็นช่องทางก่อเหตุร้าย! ●●● ควรมีการซักซ้อมทำความเข้าใจเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ! ●●● ควรมีการฝึกฝนและทดสอบสมรรถภาพของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นประจำ! ●●● ควรได้ชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ศาลและผู้พิพากษาระหนักถึงความสำคัญของการรักษาความปลอดภัย! ●●● ควรที่จะแยกควบคุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่มีโทษอุจฉกรรจ์กับคดีธรรมดาไว้ต่างหากจากกันโดยอาจจะต่อเติมอาคารห้องควบคุมให้กว้างขึ้นแล้วแบ่งแดนควบคุมระหว่างคดีอุจฉกรรจ์ คดีธรรมดา กับ คดียาเสพติด! ●●● ควรแบ่งนำผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีที่อุจฉกรรจ์มาหรือกลับไปยังเรือนจำไว้โดยเฉพาะ! ●●● ควรมีการแจ้งขอกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจมาเสริมเป็นพิเศษหากมีกรณีต้องสงสัยแม้แต่น้อยว่าอาจเกิดเหตุร้ายโดยเฉพาะข้อนี้ควรให้ความสำคัญแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่เป็นทหาร ทหารพราน หรือ ตำรวจไว้อย่างยิ่ง.....คาดหวังว่าเมื่อมีมาตรการที่ดีพอแล้วคงจะช่วยให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้พิพากษาเจ้าหน้าที่และประชาชนที่มาศาลและฝากความหวังว่าศาลคือที่พึ่ง.....

ความปลอดภัย ในศาลจังหวัดสงขลา

ศาลจังหวัดสงขลาได้รับเกียรติอย่างยิ่งจากกระทรวงยุติธรรมให้เป็นศาลแรกในโครงการทดลองใช้ระบบรักษาความปลอดภัยในศาล โดยใช้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยท้องที่การทหารผ่านศึกคัดเลือกจากทหารนอกประจำการมาทำหน้าที่อื่นเป็นการเสริมกำลังของเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาล ซึ่งถือว่าเป็นกำลังหลักมาแต่เดิม

ในชั้นแรกกำหนดจะเปิดดำเนินการ

วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓

ในชั้นแรกกระทรวงยุติธรรมกำหนดจะใช้โครงการดังกล่าวในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๓๓ ก่อนผมจะย้ายจากศาลแขวงสงขลามาดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลาในวันที่ ๑๐ เดือนเดียวกัน แต่เนื่องจากโครงการดังกล่าวเป็นโครงการใหญ่ ต้องอาศัยการจัดเตรียมกำลังคน การปรับปรุงอาคารสถานที่ให้สอดคล้องกับการติดตั้งเครื่องมือเครื่องมือนันทนสมัย และการอนุมัติงบประมาณ ทุกอย่างจึงดูล่าช้ากว่ากำหนดการเดิม อย่างไรก็ตาม กระทรวงยุติธรรมตัดสินใจให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเข้าปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน แม้ว่าจะขาดเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ คล้ายกับว่ากระทรวงยุติธรรมเล็งเห็นแล้วว่าเหตุร้ายจะเกิดขึ้นแน่นอน หากเป็นเช่นนั้นจริงก็แม่นยำดังตาเห็น เพราะเพียง ๑๒ วันนับจากผมมารับผิดชอบงานที่ศาลนี้ ก็เกิดเหตุคนร้ายชิงตัวผู้ต้องหาคดีปล้นทรัพย์ มียาเสพติดให้โทษประเภท ๑ คือ เฮโรอีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย หลังจาก

คนร้ายยังสกัดเปิดทางให้ผู้ต้องหาป็นรั้วรอบทางเดินผู้ต้องขังทางด้านหลังหลบหนีการควบคุมได้แล้ว ก็ใช้อาวุธปืนยิงทำร้ายเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคนหนึ่งจนได้รับบาดเจ็บ แล้วพากันขึ้นรถยนต์กระบะที่จัดเตรียมมาอย่างดีหลบหนีไปทางด้านริมทะเล แต่แม้จะวางแผนมาอย่างดีมีกำลังอาวุธสงครามจำนวนมาก ก็ไม่อาจฝ่าวงล้อมของกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารเรือที่ติดตามมาอย่างกระชั้นชิดไปได้ ความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงในครั้งนั้น นับว่าเป็นครั้งที่ร้ายแรงที่สุดในจำนวน ๓ ครั้งที่เกิดขึ้นในศาลจังหวัดสงขลา

ศาลสงขลาพยายามอย่างยิ่งยวดจะให้ โครงการระบบรักษาความปลอดภัยกับ สำเร็จสมบูรณ์โดยเร็ว

ทั้งกระทรวงยุติธรรมและศาลจังหวัดสงขลาต่างก็ใช้ความพยายามอย่างยิ่งยวดที่จะให้โครงการใช้ระบบรักษาความปลอดภัยในศาลจังหวัดสงขลาสำเร็จสมบูรณ์โดยเร็ว เพื่อเป็นหลักประกันแก่อาณาประชาราษฎร์ที่จำต้องมาเป็นความกันที่ศาลแห่งนี้ โดยตระหนักในภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในอันที่จะประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชน ศาลจังหวัดสงขลาโดยความเห็นชอบของกระทรวงยุติธรรมจึงส่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไปรับการฝึกอบรมเสริมสมรรถนะที่กองบังคับการจังหวัดทหารบกสงขลาเป็นการเพิ่มเติมขีดความสามารถอีกทางหนึ่ง

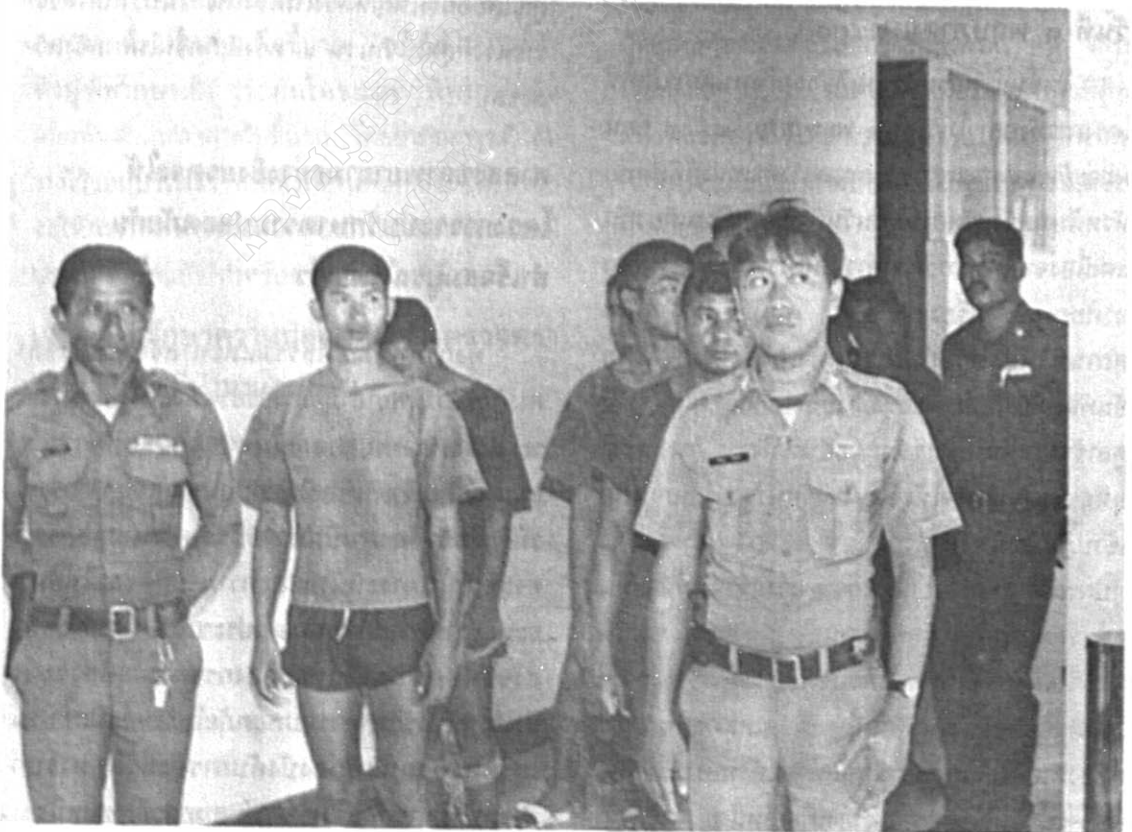
ศาลจังหวัดสงขลาทั้งเป็นอยางยิ่งว่าด้วยหนวยงานรักษาความปลอดภัยที่กระทรวงยุติธรรมและศาลจังหวัดสงขลาารวมกันสร้างเสริมขึ้นมานี้ คงจะสามารถให้ความปลอดภัยแก่ประชาชนที่มาใช้บริการศาลได้อย่างทั่วถึง สมกับเป็นศาลสถิตยุติธรรม จนเป็นหลักประกันว่า "ความยุติธรรมที่ปลอดภัยมีอยู่ในศาลจังหวัดสงขลา"

เพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

เพื่อเป็นเกียรติประวัติแก่เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำศาลจังหวัดสงขลาจนแวก จำนวน ๔๗ คนตั้งกลาว ผมจึงขอจารึกชื่อเขาเหล่านั้นไว้ทำยบทความนี้

- ๑ พลทหารสุทัศน์ ปลอดภัยทอง
- ๒ พลทหารเทิดศักดิ์ ปิยะเขต

- ๓ พลทหารไสว จันทร์คล้าย
- ๔ พลทหารหิน ศิระจิตต์
- ๕ พลทหารธนาวุฒิ จันทร์วัฒนา
- ๖ พลทหารมิตร สมชว
- ๗ พลทหารหลวย ทองจินดา
- ๘ พลทหารมงคล สีตะพงษ์
- ๙ พลทหารมนัส ไทสัน
- ๑๐ พลทหารธรรมบุญ จุลศักดิ์
- ๑๑ พลทหารสมบูรณ์ สุวรรณบัณฑิต
- ๑๒ พลทหารสุชาติ แก้วทะนิง
- ๑๓ พลทหารเอียน ชูธรรมวัฒน์
- ๑๔ พลทหารอดิศักดิ์ อารีชล
- ๑๕ พลทหารจรัส วิจิตรโสภา
- ๑๖ พลทหารบุญเนื่อง ผังรัตน์ะ
- ๑๗ พลทหารสมพงษ์ ไหมง่า

โครงการทดลอง

นํามาตรการและระบบ

การรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลที่ศาลจังหวัดสงขลา

โครงการทดลองนํามาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาล มีผลสืบเนื่องมาจากการที่ได้มีเหตุร้ายเกิดขึ้นในบริเวณศาลหลายต่อหลายครั้ง อันเป็นผลกระทบต่อความศักดิ์สิทธิ์ของสถาบันศาล อันเป็นที่ประสิทธิประสาทความยุติธรรมให้แก่ประชาชน และก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ประชาชนผู้มาศาล ตลอดจนข้าราชการผู้ปฏิบัติหน้าที่ และลักษณะการก่อเหตุร้ายมีแนวโน้มที่รุนแรงขึ้นตามสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

กระทรวงยุติธรรมดำเนินการหาวิธีและมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันเหตุร้าย

กระทรวงยุติธรรมจึงได้ดำเนินการหาวิธีและมาตรการต่าง ๆ เพื่อที่จะป้องกันและแก้ไขการก่อเหตุร้ายในศาลขึ้น เพื่อให้ประชาชนผู้มาศาล ตลอดจนผู้พิพากษาและข้าราชการผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้รับความปลอดภัย โดยเสนอมาตรการแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐

เพื่ออนุวัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว กระทรวงยุติธรรมได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรมขึ้นให้มีหน้าที่พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ และคณะกรรมการเห็นควรนำระบบการรักษาความปลอดภัยตามวิธีการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริงมาใช้ในศาลยุติธรรมทั่วราชอาณาจักร แต่เนื่องจากการรักษาความปลอดภัยในศาลมีลักษณะแตกต่างจากสถานที่อื่น เพราะศาลยุติธรรมเป็นสถานที่ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมแก่บุคคลทั่วไป และในการทำหน้าที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลโดยเสมอภาคกันตามหลักสากลนั้น จะต้องมีการพิจารณาคดีโดยเปิดเผยเปิดโอกาสให้คู่ความและประชาชนที่สนใจเข้าฟังการพิจารณาคดีได้ตลอดเวลา การที่บุคคลใด ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดีมีความชอบธรรมที่จะเข้ามาในบริเวณศาลได้นั้น ทำให้ระบบการรักษาความปลอดภัยในศาลต้องมีลักษณะพิเศษ คือ มีความสะดวกรวดเร็วในการเข้าออกบริเวณศาล และสามารถรักษาความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกันไปด้วย คณะกรรมการฯ จึงเห็นควรที่จะจัดทำโครงการทดลองการนํามาตรการและระบบ

การรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลที่ศาลจังหวัดสงขลาขึ้น เพื่อที่จะนำมามาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยที่ทันสมัยเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสามารถป้องกันและแก้ไขการเกิดเหตุร้ายได้ ตลอดจนการนำเทคโนโลยีการและเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยตามเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ ปรับปรุงประสิทธิภาพการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ และถูกต้องตามหลักสากล

เนื่องจากศาลจังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางภาคใต้และมีสถิติคดีสูงการนำโครงการไปใช้เป็นการสะดวก

เหตุที่คณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรมได้พิจารณา กำหนดศาลจังหวัดสงขลาเป็นศาลที่ดำเนินโครงการทดลองการนำมามาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลนั้น เนื่องมาจากศาลจังหวัดสงขลาเป็นที่ตั้งสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษภาค ๔ เป็นศูนย์กลางราชการทางภาคใต้ และมีสถิติคดีอาชญากรรมเกิดค่อนข้างสูง อันมีผลมาจากจังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางการคมนาคม การท่องเที่ยว มีความเจริญรุดหน้าทางด้านเศรษฐกิจและจังหวัดสงขลาเป็นพื้นที่ที่มีกลุ่มประชากรมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเป็นท้องที่มีสถิติคดีอาญาอุกฉกรรจ์สูงประกอบกับศาลจังหวัดสงขลาเป็นศาลที่เคยมีเหตุการณ์จับกุมจับตัวผู้พิพากษามาแล้ว นอกจากนี้ลักษณะอาคารที่ทำการของศาลจังหวัดสงขลาเป็นลักษณะอาคารศาลใหม่ ซึ่งเป็นต้นแบบอาคารศาลอื่นๆ ที่กระทรวงยุติธรรมดำเนินการสร้างใหม่โดยทั่วไป ซึ่งเมื่อดำเนินโครงการทดลองฯ ที่ศาลจังหวัดสงขลาครบตามกำหนดระยะเวลาตามโครงการแล้วสามารถที่จะนำไปปรับใช้กับศาลอื่นต่อไปได้โดยสะดวก

การดำเนินโครงการทดลองการนำมามาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลที่

ศาลจังหวัดสงขลาได้ดำเนินการจัดการรักษาความปลอดภัยโดยให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำศาลเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ได้จ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากองค์การทหารผ่านศึกมาปฏิบัติหน้าที่ประจำศาลจำนวน ๑๗ คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจตราและดูแลความสงบเรียบร้อยของบริเวณอาคารสถานที่ตรวจค้นอาวุธ วัตถุระเบิดและสิ่งผิดกฎหมายจากผู้เข้ามาในบริเวณศาลรวมทั้งยานพาหนะที่ผ่านเข้ามาในบริเวณศาลด้วย นอกจากการจัดเจ้าหน้าที่สำหรับดูแลรักษาความปลอดภัยแล้ว ยังได้มีการนำเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในการตรวจค้น โดยมีเครื่องตรวจอาวุธแบบเดียวกับที่ใช้ในท่าอากาศยาน (Metal Detetllor) การใช้วิทยุสื่อสารมือถือ (Handheld Transiver) เพื่อใช้ในการติดต่อประสานงานให้เกิดความรวดเร็ว โทรทัศน์วงจรปิด (Close Circuit Television) ติดตั้งสัญญาณแจ้งภัย (Alarm System) ในบริเวณศาลตามจุดที่มีความสำคัญ เพื่อเป็นการป้องกันการก่อเหตุร้าย และเพื่อแก้ไขเหตุร้ายที่เกิดขึ้น ดำเนินการปรับปรุงอาคารสถานที่ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการดำเนินวิธีการรักษาความปลอดภัยที่ทันสมัย ตามรูปแบบสากลนิยมที่ใช้อยู่ในต่างประเทศ

กำหนดการดำเนินโครงการทดลองการนำมามาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลที่ศาลจังหวัดสงขลาจะเริ่มดำเนินการในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ถึงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ระยะเวลาสำหรับดำเนินโครงการหนึ่งปี เมื่อสิ้นสุดโครงการจะทำการประเมินผลและนำข้อมูลและผลการปฏิบัติจากการดำเนินงานตามโครงการทดลองมาวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาและแก้ไขปัญหาอุปสรรคหรือปรับแผนและกำหนดมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้นำไปใช้ในศาลอื่นได้ต่อไปในอนาคต

ความปลอดภัยในศาล

: ที่พึ่งแห่งสุดท้ายของศาลอยู่ไหน*

ในแวดวงผู้สนใจงานของกระทรวงยุติธรรมแล้ว ถ้อยแถลงให้สัมภาษณ์ของ พล.ต.ท. จำรัส มังคลารัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ท่านใหม่ เกี่ยวกับปัญหาความปลอดภัยในบริเวณศาล ในโอกาสที่ท่านไปรับมอบงานรัฐมนตรียุติธรรมนั้น เป็นเรื่องที่น่าสนใจยิ่ง

ความน่าสนใจมิใช่เนื่องเพราะเป็นถ้อยแถลงในวาระโอกาสแรกของการรับมอบงานบริหารงานกระทรวงแห่งนี้ หากแต่สาระสำคัญอยู่ที่ถ้อยแถลงดังกล่าวสะท้อนบ่งชี้ถึงพื้นฐานความคิดหรือทัศนะ ก่อนที่จะกลั่นกรองออกมาเป็นถ้อยแถลงดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

ในรอบ ๒-๓ ปีที่ผ่านมา มีการคุกคาม

ความปลอดภัยของศาลอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ในเมืองแรกที่สุด สถานการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในบริเวณศาลในรอบระยะ ๒-๓ ปี ที่ผ่านมามีเหตุการณ์อันเป็นรูปธรรมแสดงถึงการคุกคามความปลอดภัยในบริเวณศาลอย่างต่อเนื่อง เช่น กรณีการจี้บังคับผู้พิพากษาหญิงเป็นตัวประกันที่ศาลอาญา จำเลยยิงตัวตายในห้องพิจารณาคดีที่ศาลจังหวัดลำปาง ผู้ต้องหาชาวฮ่องกงทำร้ายผู้ควบคุมแล้วหลบหนี

ที่ศาลอาญา การขู่ฆ่าจับตัวผู้พิพากษาศาลอาญา การขู่วางระเบิดศาลในเขตกรุงเทพมหานครที่เกิดขึ้นหลายครั้ง จนกระทั่งแม้เมื่อเร็วๆ นี้ เกิดเหตุการณ์จำเลยทำร้ายตำรวจประจำศาลแล้วหลบหนีจากที่คุมขังที่ศาลจังหวัดนครนายก*

เหตุร้ายที่เกิดขึ้น สืบค้นว่า มาตรการรักษาความปลอดภัยในศาลมีจุดอ่อน

เหตุการณ์ร้ายที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งดังกล่าว เมื่อสืบค้นถึงสาเหตุจะพบว่าเนื่องจากมาตรการรักษาความปลอดภัยในศาลมีจุดอ่อนอันเนื่องมาจากข้อจำกัดในการรักษาความปลอดภัยในศาลเอง ซึ่งจำเป็นต้องเปิดกว้างให้ประชาชนมีสิทธิเข้าออกโดยเสรีประการหนึ่ง และข้อจำกัดในด้านสมรรถภาพของบุคลากรที่ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยอีกประการหนึ่ง จึงนับเป็นจุดเปราะบางที่สุดในกระบวนการควบคุมหรือรักษาความปลอดภัย เมื่อเปรียบเทียบการควบคุมผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมในสถานตำรวจหรือสถานควบคุมของกรมราชทัณฑ์

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากจุดอ่อนในการรักษาความปลอดภัย ปริมาณความถี่ของเหตุร้ายที่เกิดขึ้น

*บทความนี้เคยตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐรายวัน ห้วงเวลาหลังจาก ร.ม.ต.ยุติธรรม ท่านปัจจุบันรับตำแหน่งใหม่ฯ (แต่เนื่องจากแรงจัดพิมพ์ จึงมิได้ค้นคว้า วัน เดือน ปี ที่ตีพิมพ์อ้างอิงได้ทัน)

๑. ขณะเขียนบทความนี้ การก่อเหตุร้ายกรณีลอบวางระเบิดสังหารนายสมชัย ฤกษ์วราภักษ์ กับพวกในบริเวณศาลจังหวัดนครราชสีมา และการชิงตัวจำเลยในบริเวณศาลจังหวัดสงขลา ยังไม่เกิดขึ้น

ดังกล่าว ประกอบกับความรุนแรงของอาชญากรรมที่ดำรงอยู่ในสภาวะสังคมปัจจุบันแล้ว ย่อมอยู่ในวิสัยที่จะพึงคาดคิดได้ว่า แนวโน้มเหตุการณ์ร้ายแรง อ่ามหิตพร้อมที่จะเกิดขึ้นในบริเวณศาลได้ทุกวินาที

จึงนับว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนเฉพาะหน้าที่จะต้องหามาตรการที่รัดกุม เพื่อป้องกันมิให้เกิดขึ้น

บทบาทหน้าที่ผู้พิพากษาในการ ประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมเพียง ประการเดียวยังไม่พอ

ประการต่อมา แนวคิดพิจารณาเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตุลาการในการประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมนั้น จะพิจารณาเฉพาะด้านการเสริมสร้างประสิทธิภาพความยุติธรรมเพียงประการเดียวยังไม่เพียงพอ สิ่งสำคัญที่ไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันก็ต้องเสริมสร้างด้านสถานภาพให้ประชาชนเกิดความเคารพเชื่อถือศรัทธา เพราะเมื่อใดที่มีการก่อเหตุร้ายในบริเวณศาลขึ้นได้ ย่อมเป็นการคุกคามต่อความเชื่อมั่นในสถาบันศาล และย่อมทำให้ประชาชนที่ได้ยินได้ฟัง ได้ทราบเหตุ ทั่ววันไหว หวาดผวา ขาดความมั่นคง มั่นใจต่อความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน เพราะขนาดที่พึ่งแห่งสุดท้ายของประชาชนยังรักษาไม่รอดแล้ว ประชาชนจะมั่นคงและพึงพิงได้อย่างไร?

พล.ต.ท.จรัส มังคลารัตน์ แดลงว่าการ คุกคามความปลอดภัยในศาลเป็นการหมิ่นศาล

ฉะนั้นการที่ พล.ต.ท.จรัส มังคลารัตน์ หยิบยกเอาปัญหาความปลอดภัยในศาลขึ้นเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วน รวมทั้งการแดลงว่า การคุกคามความปลอดภัยในศาลเป็นการหมิ่นศาลนั้น จึงสะท้อนให้เห็นแนวความคิด ความเข้าใจถึงสภาพปัญหาของกระทรวงยุติธรรม ความเข้าใจถึงบทบาทสถานภาพอันพึงมีพึงเป็นของระบบตุลาการได้เป็นอย่างดี นับเป็นเรื่องน่าปิติปราโมทย์ที่กระทรวงยุติธรรมได้รัฐมนตรีที่จัดว่าเป็นความหวังอีกท่านหนึ่ง ในอันที่จะนำความ

เจริญก้าวหน้าและการพัฒนากระทรวงยุติธรรมให้ดำรงบทบาทเสริมสร้างสนับสนุนงานตุลาการให้สามารถประสิทธิ์ประสาทความยุติธรรมแก่ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพแท้จริงต่อไป

อย่างไรก็ดีการพิจารณาถึงปัญหาการรักษาความปลอดภัยในศาลนั้นน่าจะได้มีการพิจารณากันในแง่มุมที่กว้างขวาง เพราะหากพิจารณากันให้ถ่องแท้แล้ว เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับงานในการะหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมอีกหลายประการที่สมควรจะต้องนำมาพิจารณาพร้อมกันเพื่อให้ครบถ้วนกระบวนการความโดยจะต้องทำความเข้าใจในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้

๑. การรักษาความปลอดภัยในศาลในปัจจุบัน ใช้ตำรวจประจำศาลทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและควบคุมจำเลยในระหว่างการพิจารณาในศาลเป็นหลัก ทั้งนี้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างกระทรวงยุติธรรมกับกระทรวงมหาดไทย โดยกรมตำรวจจะจัดตำรวจมาประจำศาลแต่ละศาล ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการใช้บุคลากรของกรมตำรวจทำหน้าที่นี้คือ

๑.๑ ภาระกิจหลักของกรมตำรวจคือการรักษาความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงภายในและการสืบสวนสอบสวน ฉะนั้นการที่จะต้องแบ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจมาประจำศาล ส่วนใหญ่แต่ละกองกำลังกับการตำรวจจึงมักจะถือว่างานดังกล่าวเป็นงานฝักมิใช่ภาระกิจหลักเป็นงานที่ได้สถิติตัวเลขคดี ไม่ทำให้ได้รับบำเหน็จความชอบพิเศษ ดังนั้นในทางปฏิบัติจึงมักจะส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ย่อยหรือหมดสมรรถภาพใกล้เกษียณอายุ ตลอดจนพวกที่ย่อยระเบียบวินัยให้มาทำหน้าที่เป็นตำรวจประจำศาล ลักษณะเช่นนี้จึงกลับเป็นการก่อให้เกิดภาระหนักแก่ศาล โดยแต่ละศาลต้องคอยสอดส่องดูแลเจ้าหน้าที่เหล่านี้มิให้ประพฤติผิดนอกกฎนอกทางกับผู้ต้องคุมขังในบริเวณศาล

๑.๒ ประสิทธิภาพของการรักษาความปลอดภัยย่อมเกี่ยวเนื่องกับสมรรถภาพของตัวเจ้าหน้าที่

เองผู้ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นหลักด้วย แต่เมื่อการบริหารงานบุคคลของตำรวจที่มาประจำศาลดังกล่าวนั้นยังขึ้นอยู่กับกรมตำรวจ การจะพัฒนาระบบงานเสริมสร้างขวัญกำลังใจและสมรรถภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ทำงานนั้น กระทรวงยุติธรรมจึงไม่อาจทำได้โดยตรง คุณภาพของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเหล่านี้จึงเป็นไปตามบุญตามกรรมที่ทางกองกำกับการตำรวจในท้องถิ่นนั้น ๆ จะส่งมาให้

๑.๓ ภารกิจและวัตถุประสงค์ของกระทรวงยุติธรรมนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนงานของตุลาการให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพเที่ยงธรรมและให้เป็นที่เคารพเชื่อถือศรัทธาเพื่อเป็นหลักประกันด้านความมั่นคงแก่ประชาชน ดังนั้นการใช้บุคลากรตำรวจซึ่งเคยชินและถูกกล่อมเกลามาให้มีลักษณะมุ่งทางด้านปราบปราม จึงเป็นการยากที่แปรเปลี่ยนบุคลากรเหล่านี้ให้มาปฏิบัติภารกิจสนองวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามบทบาทหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมได้เต็มที่

๒. รูปแบบวิธีการจัดการกับปัญหาความปลอดภัยในบริเวณศาล โดยที่หน้าที่การจัดการเรื่องความปลอดภัยในบริเวณศาลเป็นภารกิจหน้าที่โดยตรงของกระทรวงยุติธรรม แต่การรักษาความปลอดภัยนั้นกระทรวงยุติธรรมไม่มีงบประมาณที่จะจัดตั้งเจ้าพนักงานศาลชั้นทำหน้าที่นี้ คงอาศัยบุคลากรจากกรมตำรวจมาปฏิบัติหน้าที่นี้แทนนับแต่เริ่มสถาปนากระทรวงยุติธรรมเรื่อยมา โดยเฉพาะในปี ร.ศ.๑๓๐ มีข้อกำหนดออกเป็นทางราชการว่า การรักษาความปลอดภัยในศาลนั้นขัดข้องเรื่องงบประมาณในการจัดตั้งเจ้าพนักงานศาลชั้นทำหน้าที่ จึงให้กระทรวงยุติธรรมใช้วิธีขอกำลังเอาเจ้าพนักงานตำรวจมาทำหน้าที่แทน จนกระทั่งต่อมาปี พ.ศ.๒๔๔๖ กระทรวงยุติธรรมและกระทรวงมหาดไทยจึงได้ทำความตกลงเรื่องให้ตำรวจมาประจำศาลชั้น และใช้อยู่จนกระทั่ง

ทุกวันนี้ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง แต่โดยที่สภาพสังคมและบ้านเมืองเปลี่ยนแปลงไปมาก รูปแบบการจัดการรักษาความปลอดภัยในศาลดังกล่าวจึงขาดประสิทธิภาพ ไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปแล้วจึงน่าพิจารณาแก้ไข

จัดตั้งตำรวจศาลสังกัดกระทรวงยุติธรรมให้มีหน้าที่สืบสวนจับกุมโดยตรง

๒.๑ จัดตั้งหน่วยงานเป็นตำรวจศาลสังกัดกระทรวงยุติธรรมโดยตรงให้มีอำนาจสืบสวนจับกุมการกระทำผิดและรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลชั้นแทนเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลในปัจจุบัน ซึ่งการจัดตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่นี้หากมองในภาพรวมของงบประมาณแผ่นดินแล้ว จะไม่เป็นภาระด้านการเพิ่มงบประมาณแต่อย่างใด เพราะตามที่ปรากฏเป็นข่าวในปัจจุบันกรมตำรวจขาดแคลนอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และกำลังดำเนินการเปิดรับสมัครบุคคลโดยเพิ่มอัตรากำลังพลอีกประมาณหกพันกว่าอัตรา^๒ ฉะนั้นหากมีการส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำศาลกลับคืน กรมตำรวจก็จะลดอัตราขาดแคลนกำลังตำรวจลงได้ส่วนหนึ่งโดยไม่จำเป็นต้องรับสมัครกำลังพลเพิ่มถึงหกพันอัตรา

๒.๒ หน่วยงานที่จัดตั้งใหม่นี้ การกำหนดอำนาจหน้าที่ภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนงานตุลาการให้บรรลุ หลักการอำนาจอิสระมีประสิทธิภาพและเที่ยงธรรมของตุลาการ ตลอดจนหลักการเป็นที่เคารพศรัทธาของประชาชน นั้นคือให้มีอำนาจสืบสวนจับกุมการกระทำผิดในบริเวณ ศาล เช่น พวกหน้าม้า ตื่นโรงศาล นายประกันอาชังที่แฝงตัวหากินโดยการหลอกลวงอยู่ตามศาล การรักษาความปลอดภัยเมื่อศาลออกเผชิญสืบพยานที่ตั้งของศาล ตลอดจนมีอำนาจจัดการตามหมายจับ เช่น หากจับกรณีศาลปล่อยชั่วคราวแล้วหลบหนีในคดีอาญาอื่น ๆ

หมายจับศาลนับว่าเป็นช่องโหว่เป็นช่องทางให้เกิดการฉ้อฉล

เกี่ยวกับหมายจับของศาลนี้ ปัจจุบันนับว่าเป็นช่องโหว่ เป็นช่องทางให้เกิดการฉ้อฉลเป็นจุดอ่อนที่ทำให้กรรมการแสวงหาความยุติธรรมทางศาลล้มเหลว ทั้งนี้เพราะหมายจับที่ศาลออกไปนั้นจะส่งไปให้ตำรวจเป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติตามหมาย แต่ในเชิงการบริหารองค์การผู้ปฏิบัติตามหมายมักถือว่าการดำเนินการตามหมายใช้หน้าที่หลักไว้โดยตรง จึงมักจะละเลยหรือมีละเว้นก็แสวงประโยชน์จากการที่บุคคลที่หมายจับเป็นชนิดักติชมเป็นชนิดติดอยู่ จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่เคยปรากฏเป็นข่าวว่าผู้ถูกหมายจับศาลมีบ้านพักอาศัยกับสถานตำรวจ หรือผู้พิพากษาสังคมชั้นสูงสามารถเชิดหน้าอองงานล้มละระดับจับกุมตัวได้

ตัวอย่างอันเป็นกรณีที่จะทำให้เห็นความเสียหายในเรื่องนี้ได้อย่างชัดเจนอีกเรื่องหนึ่งคือ ปัญหาสมชกภพของ ส.ส.จังหวัดขอนแก่น ในการเลือกตั้งทั่วไปปี พ.ศ.๒๕๒๖ ซึ่งครั้งกระนั้นหากมีการติดตามจับกุมตัว ส.ส.ท่านนี้มาฟังคำพิพากษาศาลฎีกาอย่างจริงจังแล้ว ก็คงไม่มีปัญหาดังกล่าวนี้เกิดขึ้น รัฐก็ไม่ต้องเสียงบประมาณอีกหลายล้านเพื่อจัดการเลือกตั้งซ่อมแทน ส.ส.ท่านนี้ ซึ่งต้องหมดสมชกภพไป และชวน่าสังเกตคือการจับกุมตามหมายจับ ส.ส.ท่านนี้ ผู้มีอำนาจหน้าที่จัดการตามหมายแถลงต่อสื่อมวลชนสั้น ๆ ว่า “ไม่สามารถติดตาม ส.ส.ท่านนี้พบ จึงจับกุมตัวไม่ได้”

ตำรวจศาลเป็นเรื่องจำเป็นเป็นการถ่วงดุลย์ในการปฏิบัติการตามหมายจับ

ฉะนั้นการจัดตั้งหน่วยตำรวจศาลให้มีอำนาจดังกล่าวด้วย จึงเป็นเรื่องจำเป็น เป็นการถ่วงดุลย์ในการปฏิบัติตามหมายจับ ไม่ให้เกิดการผูกขาดดังเช่นที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน

๒.๓ หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นนี้ควรกำหนดให้สามารถบริการประชาชนในด้านการแสวงหาความ

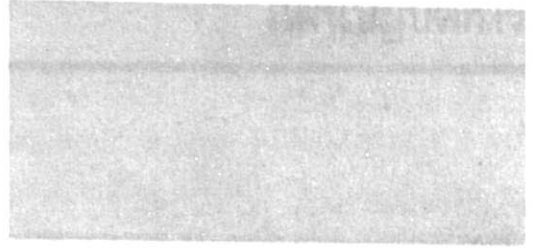
ยุติธรรมทางศาลได้โดยตรง เฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันบทบาทของเอกชนที่เข้ามามีกระบวนการยุติธรรม เช่น ทนายความ สำนักงานกฎหมายต่าง ๆ ได้มีบทบาทและขยายตัวเพิ่มขึ้น ประชาชนสามารถพึ่งพิงบริการจากองค์การเอกชนเหล่านี้เพื่อแสวงหาความยุติธรรมทางศาลได้โดยตรง แต่ก็มีอุปสรรคหลายประการอันเนื่องจากขาดกลไกที่จะมารองรับการแสวงหาความยุติธรรมเหล่านี้ เช่นกรณีการแสวงหาหลักฐานในกรณีราษฎรเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญา เมื่อรู้ว่ามีพยานหลักฐานสำคัญที่ต้องใช้อ่านางค้นเพื่อนำมาพิสูจน์ในศาลและทั้งที่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้ศาลออกหมายค้นได้แต่ก็ขาดกลไกรองรับในเรื่องการค้น บทบัญญัติกฎหมายข้อนี้ในทางปฏิบัติจึงเป็นหมิ่นไปโดยปริยาย เพราะหากประสงค์ให้ค้น ราษฎรก็ต้องขอให้เจ้าพนักงานตำรวจออกหมายค้นแล้วไปดำเนินการค้นตามหมายค้นนั้นหรือในเรื่องหมายจับอันจะเห็นจากคดีเกี่ยวกับเช็คเป็นตัวอย่าง ราษฎรเป็นโจทก์ก็ต้องติดตามว่าจ้างเจ้าพนักงานตำรวจให้ไปจับกุมตามหมายจับของศาล จึงดูเป็นความพิกลพิการ เป็นช่องทางที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียได้ง่าย

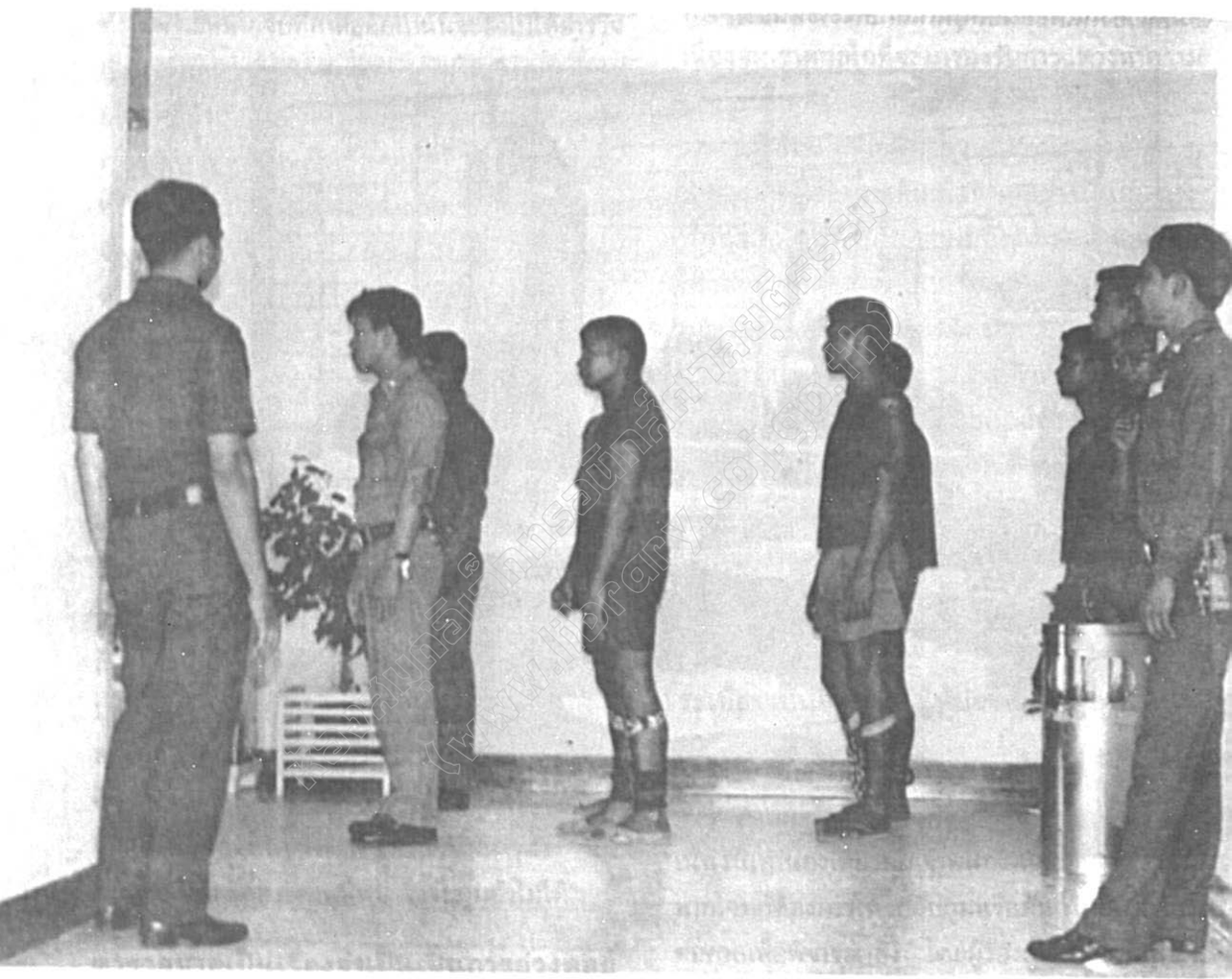
ระเบียบเป็นอารยะนาให้ประชาชนมีอำนาจต่อรองกับกลไกของรัฐ

ดังนั้น หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นนี้ควรให้มีการดำเนินงานทำนองเดียวกับเจ้าพนักงานบังคับคดี เช่น หากโจทก์ต้องการให้ไปจับกุมหรือค้นก็ให้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อพิจารณาสั่ง โดยผู้ร้องเสียค่าธรรมเนียมค่าใช้จ่ายตามกฎหมายระเบียบ เช่นนี้จะทำให้การดำเนินการเกี่ยวกับแสวงหาความยุติธรรมเป็นไปโดยชอบ เป็นระเบียบแบบแผนเป็นอารยะขึ้น ทั้งทำให้ประชาชนมีอำนาจต่อรองกับกลไกของรัฐที่กุมอำนาจด้านนี้อยู่ในปัจจุบัน โดยสามารถแสวงหาความยุติธรรมผ่านสถาบันศาลได้โดยตรง

๓. สรุป องค์การที่ทบทวนที่ด้านบริหาร นิติบัญญัติต่างมีหน่วยงานสนับสนุนการรักษาความปลอดภัย

เพื่อให้องค์กรนั้น สามารถปฏิบัติภารกิจตามหลักการ และวัตถุประสงค์ได้สมบูรณ์ เช่น รัฐสภามีตำรวจ รัฐสภาทำหน้าที่ปกป้องรักษาความปลอดภัย ให้สภาสามารถประชุมกันกรอแงมต้อออกมาได้อย่างอิสระ ฉะนั้นคงมิใช่สิ่งเกินความจำเป็นหากสถาบันตุลาการ จะมีหน่วยงานเพื่อสนับสนุนในลักษณะเช่นนี้บ้าง

แผนปฏิบัติการ

โครงการทดลองนำมาตรการ

และระบบการรักษาความปลอดภัย

มาใช้ในศาลที่ศาลจังหวัดสงขลา

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยได้เกิดเหตุร้ายขึ้นในศาลหลายครั้งอันเป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อความศักดิ์สิทธิ์แห่งสถาบันศาล และก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่ประชาชนผู้มาศาล ตลอดจนข้าราชการผู้ปฏิบัติหน้าที่ กระทรวงยุติธรรมจึงได้เสนอมาตรการแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรมต่อคณะรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีลงมติเห็นชอบในหลักการ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ ต่อมากระทรวงยุติธรรมได้ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรมขึ้นพิจารณาดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว คณะกรรมการฯ เห็นควรจัดทำโครงการทดลองนำมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลจังหวัดสงขลา และจะนำผลที่ได้รับจากโครงการทดลองนี้ไปใช้เป็นมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยในศาลทั่วประเทศต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๒.๑ เพื่อให้คู่ความ พยาน ตลอดจนประชาชนที่มามีศาลเกิดความปลอดภัยต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน

๒.๒ เพื่อรักษาความศักดิ์สิทธิ์แห่งสถาบันศาล และสร้างความเชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ว่าศาลสถิตยุติธรรมเป็นสถานที่สำหรับยุติข้อพิพาทโดยสันติวิธี และสามารถให้ความคุ้มครองและความปลอดภัยแก่ประชาชนผู้มาศาล

๒.๓ เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานศาลให้ทัดเทียมกับอารยประเทศทั้งหลาย โดยสร้างระบบการรักษาความปลอดภัยในศาลที่ทันสมัยขึ้น

๓. เป้าหมายของโครงการ

เริ่มดำเนินโครงการทดลองที่ศาลจังหวัดสงขลา ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ กองออกแบบและก่อสร้าง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ดำเนินการดังนี้

๑. จัดทำรายการและรูปแบบรายละเอียดการปรับปรุงอาคารสถานที่และประมาณราคาค่าใช้จ่ายในการปรับปรุง

๒. ประมาณราคาค่าครุภัณฑ์ ประกอบการก่อสร้างที่จะต้องใช้ในโครงการทดลอง

๓. ควบคุมการก่อสร้างปรับปรุงอาคารให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓

๔.๒ กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ดำเนินการดังนี้

๑. รวบรวมประมาณราคาค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงอาคารที่ทำการและค่าวัสดุครุภัณฑ์ที่ใช้ในโครงการทดลอง

๒. ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ เพื่อขออนุมัติใช้เงินดอกเบียอันเกิดจากเงินกลางในการปรับปรุงก่อสร้างอาคารที่ทำการและจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นจำนวนเงิน ๒,๕๓๒,๗๘๐ บาท

เพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่ เป็นเงิน ๖๓๗,๐๐๐ บาท

เพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เป็นเงิน ๑,๒๐๖,๕๕๐ บาท

๓. เมื่อได้รับอนุมัติให้ใช้ดอกเบียอันเกิดจากเงินกลางตามข้อ ๒ แล้วให้ดำเนินการ

(๓.๑) ดำเนินการประกวดราคาปรับปรุงก่อสร้างอาคารที่ทำการและดำเนินการจัดจ้าง โดยกำหนดให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓

(๓.๒) ดำเนินการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ โดยให้ได้วัสดุครุภัณฑ์เพื่อพร้อมใช้ในการปฏิบัติงาน ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓

๔. เมื่อได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้จ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำศาลจังหวัดสงขลาแล้ว ให้กองคลังเตรียมเบิกจ่ายค่าจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจำนวน ๑๗ คน เป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ ๖๘๘,๘๓๐ บาท

๔.๓ กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

ดำเนินการดังนี้

๑. ขออนุมัติต่อกระทรวงการคลังเพื่อขอใช้เงินดอกเบียอันเกิดจากเงินกลางในการจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยจากองค์การทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน ๑๗ คน

- ปฏิบัติหน้าที่ ๑๐ ชั่วโมง ต่อวัน จำนวน ๑๕ คน (ระหว่างเวลา ๐๗.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.) อัตรา

ค่าจ้าง ๓,๕๓๗.๕๐ บาท ต่อคน ต่อเดือน

- ปฏิบัติหน้าที่ ๑๔ ชั่วโมง ต่อวัน จำนวน ๒ คน (ระหว่างเวลา ๑๗.๐๐ - ๒๔.๐๐ และ ๒๔.๐๐ - ๐๗.๐๐ น.)

อัตราค่าจ้าง ๒,๔๒๐ บาท ต่อคน ต่อเดือน

โดยกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำตามจุดต่าง ๆ ดังนี้

ป้อมยามตรงประตูรั้วศาลด้านทางเข้า (ติดถนนปละท่า)	จำนวน ๑ คน
ประตูรั้วด้านทางออก (ติดถนนราชดำเนิน)	จำนวน ๑ คน
ประตูทางเข้าออกอาคารศาล	จำนวน ๒ คน
ประตูเล็กกลาง หน้าบันโดทางขึ้นห้องพักผู้พิพากษา	จำนวน ๑ คน
บันไดทางขึ้นชั้นสองปีกขวาของอาคาร	จำนวน ๑ คน
บันไดทางขึ้นชั้นสองปีกซ้ายของอาคาร	จำนวน ๑ คน
หน้าห้องอธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔ (อาคารชั้น ๓)	จำนวน ๑ คน
หน้าห้องรองอธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔ (อาคารชั้น ๒)	จำนวน ๑ คน
หน้าห้องผู้พิพากษาชั้นสอง	จำนวน ๑ คน
เดินตรวจความเรียบร้อยทั่วบริเวณห้องพิจารณาชั้นสอง	จำนวน ๑ คน
เดินตรวจความเรียบร้อยบนชั้นสาม	จำนวน ๑ คน
ประจำอยู่ที่ห้องศูนย์รักษาความปลอดภัย	จำนวน ๓ คน
ประจำอยู่ที่ประตูทางเข้าศาล ระหว่างเวลา ๑๗.๐๐ - ๒๔.๐๐ น.	จำนวน ๑ คน
ประจำอยู่ที่ประตูทางเข้าศาล ระหว่างเวลา ๒๔.๐๐ - ๐๗.๐๐ น.	จำนวน ๑ คน
	รวม ๑๗ คน

ระยะเวลาจ้าง ๑ ปี

๒. ให้จัดทำสัญญาจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยระหว่างกระทรวงยุติธรรมกับองค์การทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยสามารถที่จะปฏิบัติหน้าที่ประจำในศาลจังหวัดสงขลาได้ก่อนเปิดดำเนินการโครงการทดลองฯ

๓. จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมและดำเนินการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและเจ้าหน้าที่ศาลทั่วประเทศและก่อนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำที่บริเวณอาคารศาลจังหวัดสงขลา และดำเนินการจัดการอบรมเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยและเจ้าหน้าที่ศาลจังหวัดสงขลา กับเจ้าหน้าที่สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔ ให้แล้วเสร็จก่อนเปิดดำเนินการโครงการทดลองฯ

๔.๔ ศาลจังหวัดสงขลา

ดำเนินการดังนี้

ออกระเบียบกำหนดเรื่องเขตพื้นที่รักษาความปลอดภัยการเข้าออกบริเวณและอาคารศาล การตรวจค้น และจัดทำบัตรติดรถยนต์ และบัตรสำหรับข้าราชการ ตลอดจนผู้มาติดต่อราชการศาลให้แล้วเสร็จพร้อมใช้ในการปฏิบัติงานก่อนเปิดดำเนินการโครงการทดลองฯ

๔. พื้นที่ดำเนินการ

บริเวณและอาคารศาลจังหวัดสงขลา จังหวัดสงขลา

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๓๓-๓๐ กันยายน ๒๕๓๔ เพื่อประเมินผลของโครงการสำหรับนำไปใช้กับศาลอื่นต่อไป

๗. หน่วยงานรับผิดชอบ

ศาลจังหวัดสงขลา และสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

๘. ผู้อำนวยการโครงการ

รองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ฝ่ายวิชาการ)

๙. งบประมาณ

ใช้งบประมาณจากดอกเบียอันเกิดจากเงินกลางกระทรวงยุติธรรม ซึ่งมีค่าใช้จ่ายดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงก่อสร้างอาคารที่ทำการ ตามรายการดังต่อไปนี้

๑.๑ จัดสร้างป้อมยามบริเวณประตูเข้าออก จำนวน ๒ แห่งเป็นเงินประมาณ	๕๐,๐๐๐ บาท
๑.๒ ปรับปรุงประตูทางเข้าออกอาคารศาล เป็นเงินประมาณ	๑๒๕,๐๐๐ บาท
๑.๓ จัดทำเคานเตอร์ทำงานเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเป็นเงินประมาณ	๖๐,๐๐๐ บาท
๑.๔ จัดทำเคานเตอร์สำหรับห้องเก็บสำนวนคดีดำเนินเงินประมาณ	๖๐,๐๐๐ บาท
๑.๕ ปรับปรุงห้องสำหรับเป็นห้องทำงานเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เป็นเงินประมาณ	๕๐,๐๐๐ บาท
๑.๖ ปรับปรุงแนวระเบียบชั้นหนึ่งของอาคารศาลเป็นเงินประมาณ	๑๒,๐๐๐ บาท
๑.๗ กันรั้วเหล็กโดยรอบอาคารศาล เป็นเงินประมาณ	๒๕๐,๐๐๐ บาท
๑.๘ ติดตั้งระบบสัญญาณแจ้งภัย เป็นเงินประมาณ	๓๐,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๖๓๗,๐๐๐ บาท

(๒) ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ต่าง ๆ ตามรายการดังต่อไปนี้

๒.๑ เครื่องตรวจอาวุธชนิดประตู่ จำนวน ๑ เครื่อง ราคาประมาณ	๔๐๐,๐๐๐ บาท
๒.๒ เครื่องตรวจอาวุธขนาดเล็ก สำหรับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน ๓ เครื่อง ราคาประมาณ	๗๘,๐๐๐ บาท
๒.๓ เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมี จำนวน ๖ เครื่องราคาประมาณ	๑๒,๐๐๐ บาท
๒.๔ ตู้เหล็กใส่กุญแจ ติดตั้งในห้องเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน ๑ ตู้ ราคาประมาณ	๓,๐๐๐ บาท
๒.๕ วิทยุสื่อสารชนิดมือถือ จำนวน ๑๕ เครื่อง ราคาประมาณ	๒๒๕,๐๐๐ บาท
๒.๖ ติดตั้งโทรทัศน์วงจรปิด เป็นเงินประมาณ	๔๗๐,๓๕๐ บาท
๒.๗ โต๊ะเก้าอี้สำหรับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน ๘ ชุด ราคาประมาณ	๔,๖๐๐ บาท
๒.๘ โทรศัพท์ในห้องทำงานเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ๑ เครื่อง ราคาประมาณ	๑,๒๐๐ บาท
๒.๙ ตู้เก็บเอกสารในห้องเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน ๑ ตู้ เป็นเงินประมาณ	๑,๘๐๐ บาท
๒.๑๐ ครุภัณฑ์อื่น ๆ ในห้องเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยราคาประมาณ	๑,๐๐๐ บาท

๒.๑๑ ค่าจัดทำบัตรแสดงบุคคลและบัตรติดรถยนต์ที่จะใช้ตามมาตรการรักษาความปลอดภัยในศาล
เป็นเงินประมาณ ๕,๐๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน

๑,๒๐๖,๕๔๐ บาท

(๓) ค่าจ้างเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย จำนวน ๑๗ คน เป็นเงินประมาณ

๖๘๘,๘๓๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น

๒,๔๙๕,๓๗๐ บาท

๑๐. ผลตอบแทนโครงการ

ทำให้คู่ความ พยาน และประชาชนที่มาศาลเกิดความปลอดภัยต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน และก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ประจำในศาล และผู้มาติดต่อราชการศาล

๑๑. ความสอดคล้องกับเป้าหมายส่วนรวม

เป็นการพัฒนาระบบการบริหารงานศาล และสร้างทัศนคติให้ประชาชนเกิดความเชื่อถือศรัทธาในการยุติข้อพิพาทโดยสันติวิธี โดยการนำคดีมาสู่ศาล

๑๒. การติดตามและประเมินผลโครงการ

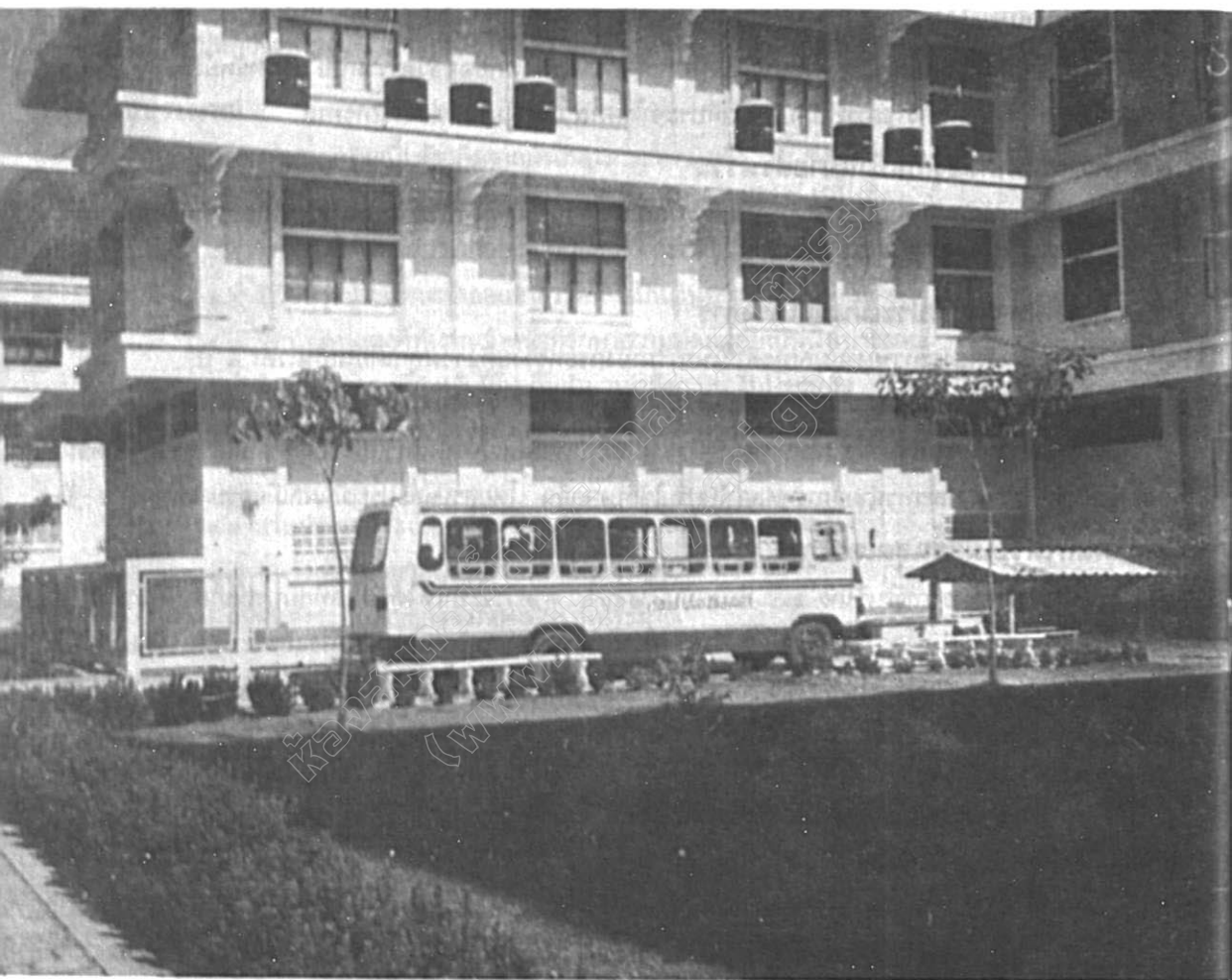
ศาลจังหวัดสงขลารายงานผลการดำเนินการมายังกระทรวงยุติธรรมทุกเดือนเป็นเวลา ๑ ปี

กองนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และสรุปผล ตลอดจนทำความเข้าใจเห็นเสนอกระทรวงยุติธรรมเพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ตลอดจนการปรับแผนและการนำผลการทดลองไปปรับใช้กับศาลอื่น โดยสรุปและประเมินผลเมื่อครบกำหนด ๑ ปี

๑๓. ผลที่ได้รับเมื่อสิ้นสุดโครงการ

เมื่อสิ้นสุดโครงการในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๔ คาดว่าจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีสมบูรณ์เกี่ยวกับมาตรการและการจัดระบบการรักษาความปลอดภัยในศาล ซึ่งจะทำให้สามารถกำหนดมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยที่สมบูรณ์ สำหรับใช้ในศาลต่างๆ ทั่วประเทศได้และสถาบัน ศาลสถิตยุติธรรมจะเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยสำหรับคู่ความ พยาน ผู้มาติดต่อราชการและประชาชนที่มาศาล

โครงการกำหนดแนวทางแก้ไข และป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรม ของ คณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อศึกษาหาทางแก้ไขและป้องกัน เหตุร้ายในศาลยุติธรรม

๑. มาตรการที่อาคารศาลจักต้องมีเพื่อความเหมาะสมและการป้องกันเหตุร้ายในศาล

๑.๑ ประเด็นเกี่ยวกับมาตรการที่อาคารศาลจักต้องมี

ก. บริเวณรอบอาคารศาล

๑. มีรั้วรอบบริเวณ เพื่อแยกอาคารศาลให้มีบริเวณเป็นสัดส่วนของตนโดยให้ตัวอาคารอยู่ห่างจากรั้ว

พอสมควร

๒. มีช่องทางเข้าออกน้อยที่สุด และมีตุ้มยามประจำทุกช่องทาง

๓. ที่จอดรถของผู้พิพากษา และประชาชน แยกจากกัน ที่จอดรถของราชทัณฑ์ในการรับส่งผู้ต้องหา หรือจำเลยที่ถูกควบคุมตัวจะแยกออกเป็นพิเศษ และใกล้ชิดกับห้องควบคุม

ข. สภาพอาคารที่ทำการศาล

๑. มีช่องทางเข้าออกน้อยที่สุด เพื่อความสะดวกในการควบคุม
๒. ห้องควบคุมผู้ต้องหาหรือจำเลยจะต้องมีความสะดวกและเหมาะสมแก่การรักษาความปลอดภัย และมีสถานที่ให้ทนายความและพนักงานคุมประพฤติพบผู้ต้องขังได้โดยเฉพาะและให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานราชทัณฑ์ที่นำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยเดินทางไปกลับศาลสามารถรับส่งได้อย่างรวดเร็ว และไม่ปะปนกับประชาชนที่มาติดต่อราชการ
๓. มีทางเดินของจำเลยที่ถูกควบคุมตัวไปยังห้องพิจารณาคดีอย่างเป็นสัดส่วนและแยกออกจากประชาชน
๔. ต้องมีห้องพิจารณาอย่างเพียงพอและเหมาะสม
๕. ต้องมีห้องสุขาอย่างพอเพียงในตัวอาคารศาล โดยแยกเป็นของผู้พิพากษา อัยการศาล ประชาชน และจำเลยผู้ถูกควบคุมตัว

ค. สภาพห้องพักผู้พิพากษา

๑. ห้องพักของผู้พิพากษาและห้องพิจารณาคดีจะต้องอยู่ใกล้เคียงกัน
๒. ห้องพักของผู้พิพากษาจะต้องแยกออกเป็นสัดส่วนและมีขั้นตอนป้องกันบุคคลบุกรุกเข้าถึงตัวโดยง่าย

ง. สภาพห้องพิจารณาคดี

๑. ภายในห้องพิจารณาจะต้องแยกสัดส่วนของผู้พิพากษา ประชาชน และผู้ต้องหาหรือจำเลยออกจากกัน
๒. บัลลังก์จะต้องยกขึ้นสูงจากพื้นพอสมควรเพื่อป้องกันการเข้าประชิดตัวผู้พิพากษา
๓. ห้องพิจารณาในคดีอาญาจะต้องมีความกว้างพอที่จะแยกมิให้จำเลยอยู่ใกล้กับผู้พิพากษา และประชาชน
๔. ทางเข้าออกบัลลังก์จะต้องแยกออกเป็นสัดส่วนของผู้พิพากษา ของประชาชน และของคู่ความโดยเฉพาะทางเข้าออกของจำเลยจะต้องมีเจ้าหน้าที่ควบคุม
๕. จะต้องมียุทธศาสตร์หลายขนาดคือ ขนาดเล็ก กับขนาดกลางเพื่อใช้พิจารณาคดีทั่วไป และขนาดใหญ่สำหรับการพิจารณาคดีสำคัญที่ประชาชนสนใจ
๖. หน้าที่ต่างในห้องพิจารณาจะต้องอยู่สูงจากพื้นพอสมควร เพื่อป้องกันการหลบหนีทางหน้าต่างของจำเลยหรือผู้ต้องหา เพื่อให้ห้องพิจารณามีสัดส่วนเป็นเอกเทศจากบรรยากาศนอกห้องพิจารณา
๗. ทุกห้องพิจารณาจะต้องติดตั้งเครื่องปรับอากาศ เนื่องจากสภาพการทำงานในห้องพิจารณาโดยเฉพาะในคดีสำคัญที่มีอัตราโทษสูงจะเกิดความกดดันแก่ทุกฝ่าย การพิจารณาคดีจะต้องอาศัยสมาธิอย่างสูง และตัดออกสิ่งรบกวนจากภายนอกห้องพิจารณาอย่างเด็ดขาด
๘. ให้ติดตั้งสัญญาณแจ้งภัยไว้ในห้องพิจารณาทุกห้อง

๑.๒ การนำปรัชญาไปใช้ในการปฏิบัติ

วิธีปฏิบัติจะแบ่งพิจารณาออกเป็น ๒ ประการ ดังนี้

ก. การสร้างศาลใหม่

การพิจารณาจัดสร้างศาลใหม่ทุกศาลจะต้องคำนึงถึงปรัชญานี้และต้องพิจารณาออกแบบอาคารศาลให้สอดคล้องกับปรัชญามากที่สุด

ข. การปรับปรุงอาคารศาลที่มีอยู่

เนื่องจากอาคารศาลที่มีอยู่ในปัจจุบันหลายศาลที่มีสภาพของอาคารไม่เหมาะสมหรือล่อแหลมต่อการเกิดเหตุร้ายได้ง่ายจึงควรต้องปรับปรุงอาคารศาลดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่มีความปลอดภัยมากที่สุด ซึ่งสามารถกระทำได้ดังนี้

- ส่งปรัชญาไปยังศาลต่าง ๆ เพื่อสำรวจถึงความพร้อมและต้องการในการปรับปรุง และมีข้อบกพร่องที่ต้องการได้รับการปรับปรุงตัวอาคารหรือไม่
- จัดทำบัญชีศาลเพื่อพิจารณาซ่อมแซมปรับปรุงตามสภาพความจำเป็น
- ดำเนินการด้านงบประมาณ และบรรจุไว้ในโครงการของศาล ทั้งนี้จะพิจารณาว่าควรจะปรับปรุงปีละกี่ศาล

๒. มาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยในศาล

๒.๑ มาตรการพิเศษเกี่ยวกับจำเลยและผู้ต้องหา

ให้เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างกระทรวงยุติธรรมและกรมราชทัณฑ์ พ.ศ.๒๕๒๒ คือ

- ในระหว่างควบคุมตัวจำเลยหรือผู้ต้องหาไปศาลและอยู่ที่ศาล ไม่ให้ญาติเข้าใกล้ชิดผู้ต้องขังและงดการเยี่ยมโดยเด็ดขาด

- การเยี่ยมให้ไปเยี่ยมที่เรือนจำ

- หากญาติมีของฝาก ให้ตรวจค้นโดยละเอียดก่อนมอบให้ผู้ต้องขัง ส่วนเงินห้ามมอบให้ผู้ต้องขังโดยเด็ดขาด

๒.๒ พื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม

ก. การกำหนดแบ่งพื้นที่

ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๗ ข้อ ๔๓.๕ ได้ให้ความหมายของพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยไว้ดังนี้

“๔๓.๕ พื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย

พื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย คือพื้นที่ที่มีการกำหนดขอบเขตโดยแนชดซึ่งมีข้อจำกัดและการควบคุมการเข้าออกเป็นพิเศษ มีความมุ่งหมายเพื่อจะพิทักษ์สิ่งที่เป็นความลับ บุคคล ทรัพย์สิน วัสดุและสิ่งอุปกรณ์ของทางราชการให้ปลอดภัยโดยกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยในแต่ละเขตให้มีระดับแตกต่างกันตามความสำคัญ

การกำหนดพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยพึงปฏิบัติดังต่อไปนี้

๔๓.๕.๑ กำหนดให้มี “พื้นที่ควบคุม” ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ติดต่อ หรือที่อยู่โดยรอบ “พื้นที่หวงห้าม” ภายในเขต “พื้นที่ควบคุม” นี้ต้องมีระเบียบการควบคุมบุคคลและยานพาหนะเพื่อช่วยกั้นกรองเสียชั้นหนึ่งก่อนที่จะให้เข้าถึง “พื้นที่หวงห้าม”

๔๓.๕.๒ กำหนดให้มี “พื้นที่หวงห้าม” ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการพิทักษ์รักษาสิ่งที่เป็นความลับตลอดจนบุคคลสำคัญ ทรัพย์สินหรือวัสดุที่สำคัญของทางราชการ “พื้นที่หวงห้าม” นี้อาจแยกออกเป็น “เขตหวงห้ามเฉพาะ” กับ “เขตหวงห้ามเด็ดขาด”

“เขตหวงห้ามเฉพาะ” คือเขตพื้นที่ซึ่งมีสิทธิที่เป็นความลับตลอดจนบุคคลหรือสิ่งที่มีความจำเป็น ซึ่งจะต้องพิทักษ์รักษา และการเข้าไปในเขตพื้นที่นี้โดยปราศจากการควบคุมอาจทำให้สามารถเข้าถึงความลับ บุคคล

และสิ่งอุปกรณ์สำคัญดังกล่าว บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปใน “เขตหวงห้ามเฉพาะ” จะต้องได้รับความไว้วางใจตามชั้นความลับที่เหมาะสม “เขตหวงห้ามเฉพาะ” นั้นๆ หรือมีฉะนั้นก็ต้องจัดเจ้าหน้าที่ควบคุม และกำหนดระเบียบการควบคุมภายในชั้นตัวอย่าง “เขตหวงห้ามเฉพาะ” เช่น ที่เก็บอาวุธ ที่เก็บเชื้อเพลิง ชุมสายโทรศัพท์กองบังคับการของทหาร และห้องปฏิบัติงานของหัวหน้าส่วนราชการที่เห็นสมควรเป็นต้น

“เขตหวงห้ามเด็ดขาด” คือเขตพื้นที่ซึ่งมีสิ่งที่เป็นความลับตลอดจนบุคคลหรือสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งซึ่งจะต้องพิทักษ์รักษา การเข้าไปในเขตพื้นที่นี้อาจทำให้สามารถเข้าถึงความลับ บุคคลและสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในการรักษาความปลอดภัยดังกล่าวได้โดยตรง บุคคลที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปใน “เขตหวงห้ามเด็ดขาด” จะต้องได้รับความไว้วางใจตามชั้นความลับที่เหมาะสมกับ “เขตหวงห้ามเด็ดขาด” นั้นๆ เท่านั้น ตัวอย่าง “เขตหวงห้ามเด็ดขาด” เช่น ศูนย์ปฏิบัติการสื่อสาร ห้องปฏิบัติการลับ ห้องปฏิบัติงานของผู้บังคับบัญชาชั้นสูง ห้องหรือสถานที่ขณะที่ใช้ในการประชุมลับและห้องนรภัย เป็นต้น”

โดยสรุป พื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยแบ่งออกเป็น

- ๑. พื้นที่ควบคุม
- ๒. พื้นที่หวงห้าม ซึ่งแบ่งย่อยออกดังนี้
 - เขตหวงห้ามเฉพาะ
 - เขตหวงห้ามเด็ดขาด

ข. การแบ่งพื้นที่ในศาลยุติธรรม

พื้นที่	พื้นที่ควบคุม	พื้นที่หวงห้าม	
		เขตหวงห้ามเฉพาะ	เขตหวงห้ามเด็ดขาด
๑. บริเวณศาล			
สนามรอบบริเวณศาล	/		
ที่จอดรถนายและอัยการ	/		
ที่จอดรถประชาชน	/		
ร้านค้า	/		
ที่จอดรถผู้พิพากษา		/	
ที่จอดรถราชทัณฑ์		/	
๒. อาคารศาล			
ห้องธุรการ		/	
ห้องสมุด		/	
ห้องพิจารณา		/	
ห้องเก็บสำนวน			/
ห้องพักผู้พิพากษา			/
ห้องควบคุมจำเลย/ผู้ต้องหา			/

หมายเหตุ พื้นที่ต่าง ๆ มีความหมายครอบคลุมถึงบริเวณที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

ค. วิธีปฏิบัติแต่ละพื้นที่

- เข้ามาในพื้นที่ควบคุม - แลกบัตรและติดบัตรแสดงบุคคล
- เข้ามาในพื้นที่หวงห้าม - แลกบัตรและติดบัตรแสดงบุคคลและอาจมีการตรวจอาวุธ

๒.๓ บัตรแสดงบุคคล

ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๑๗ ข้อ ๔๒.๖ ให้มีการควบคุมการเข้าออกของบุคคลภายนอก และข้อ ๔๒.๘ ให้มีการควบคุมการเข้าออกของเจ้าหน้าที่ภายใน และจะต้องควบคุมบุคคลและยานพาหนะดังนี้

"๔๓.๔ การควบคุมบุคคลและยานพาหนะ

๔๓.๔.๑ การควบคุมบุคคล พึงปฏิบัติดังต่อไปนี้

๔๓.๔.๑.๑ จัดให้มีบัตรผ่านสำหรับบุคคลภายนอกในเพื่อใช้แสดงว่าเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าไปในพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยได้ การออกแบบบัตรผ่านควรมีลักษณะมิให้ปลอมแปลงได้ง่าย และควรเปลี่ยนรูปแบบตามห้วงระยะเวลาที่เห็นสมควร อย่างน้อยให้มีรายละเอียดแสดงชื่อส่วนราชการ ชื่อ รูปถ่าย ส่วนสูง น้ำหนัก และลายมือชื่อของผู้ถือบัตร ลายมือชื่อผู้ออกบัตร หมายเลขประจำบัตร วันเดือนปีที่ออกบัตร วันเดือนปีที่บัตรหมดอายุ กับจะต้องควบคุมการจัดทำและการจ่ายบัตรโดยกวดขัน

๔๓.๔.๑.๒ จัดให้มีป้ายแสดงตนสำหรับบุคคลทั้งภายในและภายนอกเพื่อแสดงว่าเป็นบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในพื้นที่ใดได้ ในฐานะอะไร ก่อนที่บุคคลดังกล่าวจะเข้าไปในพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัยของส่วนราชการนั้น ๆ ให้ติดป้ายแสดงตนไว้ในที่ที่เห็นได้ชัดเจนที่ถือถือเป็นต้น

๔๓.๔.๑.๓ จัดให้มีการบันทึกหลักฐานสำหรับบุคคลภายนอก เช่น ผู้มาประชุม ติดต่อ หรือเยี่ยม ตลอดจนช่างก่อสร้าง ช่อมแซม ผู้นำส่งหรือรับสิ่งของจากส่วนราชการหรือหน่วยงานเป็นต้น โดยให้มีรายละเอียดคือ วันและเวลาที่ผ่านเข้า ชื่อ สัญชาติ ตำบลที่อยู่ ชื่อ สถานที่ทำงาน ชื่อและหน่วยงานของผู้รับการติดต่อหรือเยี่ยม เหตุผลที่มาติดต่อหรือเยี่ยม วันและเวลาที่กลับออกไป ฯลฯ

ในกรณีที่มีการก่อสร้าง ช่อมแซม หรือรับส่งสิ่งของจากส่วนราชการ หรือหน่วยงาน ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้นวางมาตรการควบคุมโดยใกล้ชิดตลอดเวลา

๔๓.๔.๑.๔ จัดให้มีที่พักผู้มาติดต่อหรือเยี่ยมไว้เป็นพิเศษต่างหากไม่ควรอนุญาตให้ผู้มาเยี่ยมเข้าไปยังที่ทำงาน นอกจากบุคคลที่มาติดต่อราชการที่เกี่ยวข้องโดยแท้จริงในการนี้ผู้รับการเยี่ยมจะต้องรับผิดชอบในตัวผู้เยี่ยมตลอดเวลาตั้งแต่รับตัวมาจากเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่จนถึงส่งตัวคืน สำหรับคนรถของผู้มาติดต่อหรือเยี่ยม หรือผู้ที่โดยสารมาด้วยคงให้รออยู่ ณ บริเวณที่จอดรถ

๔๓.๔.๒ การควบคุมยานพาหนะพึงปฏิบัติดังต่อไปนี้

๔๓.๔.๒.๑ มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบยานพาหนะประจำอยู่ที่ช่องทางเข้าออกของสถานที่ตั้ง ทำหน้าที่ตรวจสอบบุคคลและสิ่งของต่าง ๆ บนยานพาหนะ และควบคุมบรรดายานพาหนะที่อนุญาตให้ผ่านเข้าไปในสถานที่ตั้งนั้น โดยให้ใช้เส้นทางและที่จอดรถที่อนุญาตเท่านั้น

๔๓.๔.๒.๒ ทำบันทึกหลักฐานยานพาหนะเข้าออกตามหัวข้อเหล่านี้ คือ

๔๓.๔.๒.๑ วันและเวลาที่ยานพาหนะผ่านเข้า

๔๓.๔.๒.๒ ชื่อคนขับและชื่อผู้โดยสาร

๔๒ การรักษาความปลอดภัย

๔๓.๔.๒.๒.๑ วันและเวลาที่ยานพาหนะผ่านเข้า

๔๓.๔.๒.๒.๓ เลขทะเบียนยานพาหนะ

๔๓.๔.๒.๒.๔ ลักษณะและจำนวนสิ่งของที่บรรทุกยานพาหนะที่นำเข้าและนำออก

๔๓.๔.๒.๒.๕ วัตถุประสงค์และสถานที่ที่ยานพาหนะจะเข้าไป

๔๓.๔.๒.๒.๖ วันและเวลาที่ยานพาหนะผ่านออก

๔๓.๔.๒.๓ จัดที่จอดรถให้ห่างจากตัวอาคารที่สำคัญและ/หรือสิ่งของที่ติดเพลิงง่ายประมาณไม่น้อยกว่า ๖ เมตร

ก. ประเภทของบัตร

ควรมีการจัดทำบัตรโดยแบ่งออกเป็นบัตรถาวรและบัตรชั่วคราว

บัตรถาวร จะออกให้แก่ผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ในศาลนั้น รวมทั้งบุคคลผู้มาติดต่อราชการศาลนั้นเป็นประจำ อาทิ

- เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์
- พนักงานอัยการ
- ทนายความ
- เจ้าพนักงานตำรวจ
- ผู้มาติดต่อราชการประจำ
- ร้านค้า

บัตรชั่วคราว ออกให้แก่บุคคลทั่วไปที่เข้ามาในบริเวณศาล และมีใบบุคคลผู้เข้าออกบริเวณศาลนั้นเป็นประจำ เช่น

- คู่ความ
- พยาน
- ผู้มาติดต่อ
- ผู้มาติดต่อราชการ
- ผู้มาประชุม/ดูงาน
- บัตรอนุญาตพิเศษ
- ทนายความ (ที่มาจากจังหวัดอื่น)

ประโยชน์ของการมีบัตรแสดงบุคคล นอกจากจะเป็นการควบคุมบุคคลในบริเวณศาลอันจะเป็นประโยชน์ในด้านรักษาความปลอดภัยแล้ว ยังช่วยขจัดนายประกันอาชญากรรมได้อีกทางหนึ่งด้วย

ข. บัตรแสดงบุคคลกับพื้นที่ควบคุม

เนื่องจากพื้นที่ในบริเวณศาลจะมีระดับการควบคุมแตกต่างกัน และบัตรแสดงบุคคลจะเป็นไปผ่านแต่ละพื้นที่จึงควรจำแนกว่าบัตรประเภทใดจะผ่านเข้าพื้นที่ใดได้บ้าง ดังนี้

บัตรแสดงบุคคลกับการผ่านเข้าไปในพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย

ประเภทบัตรและ บุคคล	ที่จอดรถ			ร้านค้า	ห้อง ธุรการ	ห้อง สมุด	ห้อง พิจารณา	ห้องเก็บ สำนวน	ห้องพัก ผู้พิพากษา	ห้องควบคุม จำเลย/ ผู้ต้องหา
	ประชาชน	ผู้พิพากษา	ราชทัณฑ์							
บัตรถาวร										
ผู้พิพากษา	/	/	/	/	/	/	/	/	/	
จนท.ศาล	/	/	(/)	/	/	/	/	(/)	(/)	
ทนายความ	/			/	(/)	/	/		(/)	
อัยการ	/			/	(/)	/	/		(/)	
ราชทัณฑ์	/		/	/	(/)	/	/			/
ตำรวจ	/		(/)	/	(/)	/	/		(/)	(/)
ผู้มาติดต่อราชการประจำ	/			/	(/)	/				
ร้านค้า	/			/						
บัตรชั่วคราว										
คู่ความ	/			/	(/)	/	/			
พยาน	/			/	/	/	/			
ผู้มาติดต่อ	/			/	(/)	/	(/)			
ผู้มาติดต่อราชการ	/			/	(/)	/				
ผู้มาประชุม/ดูงาน	/			/	(/)	/	(/)			
บัตรอนุญาตพิเศษ	/			/	(/)	/	(/)		(/)	

หมายเหตุ - (/) คือผู้ที่ได้รับอนุญาตหรือมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับพื้นที่นั้น

ทั้งนี้อยู่ในดุลพินิจของอธิบดีผู้พิพากษาหรือหัวหน้าศาลนั้น ๆ จะได้กำหนดในรายละเอียด

ค. รูปแบบของบัตร

๑. รูปแบบจะเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติฯ แล้วแต่พื้นที่และความเหมาะสม อยู่ในดุลพินิจ

๒. วิธีทำบัตร การจัดทำบัตรชั่วคราวอาจไม่มีข้อยุ่งยากในการพิจารณามากนัก แต่การจัดทำบัตรถาวรอาจจัดทำได้ ๒ วิธี คือ

๒.๑ จัดพิมพ์บัตรจากโรงพิมพ์ทั่วไป แล้วนำรูปมาติดบัตรเป็นการทำบัตรแบบง่าย ๆ ไม่สิ้นเปลืองงบประมาณ (ราคาบัตรละไม่เกิน ๕ บาท) แต่ไม่สวยงาม ปลอมแปลงเลียนแบบได้ง่าย วิธีการทำยุ่งยากเพราะต้องให้ผู้ใช้นักรูปมาเอง รูปที่นำมาติดบัตรอาจไม่ตรงกับสภาพความจริงในปัจจุบันเพราะอาจเอารูปเก่ามาใช้ จึงไม่เหมาะแก่การใช้งานที่ต้องการความปลอดภัยสูง

๒.๒ จัดทำบัตรโดยถ่ายภาพจากเครื่องโฟรอลอยด์จะได้ภาพที่สวยงาม จึงใ้ผู้ใช้ให้เอายากใช้บัตร ง่ายต่อการสังเกต เพราะสามารถแยกสีเพื่อแบ่งบัตรออกตามพื้นที่ควบคุมในตัวอาคารศาล เหมาะแก่การใช้งานที่ต้องการรักษาความปลอดภัยเพราะยากแก่การปลอมแปลง แต่ต้องใช้งบประมาณมากกว่าแบบแรก

๒.๔ การตรวจค้นบุคคลและยานพาหนะ

ก. บุคคลเข้ามาในบริเวณศาล ให้แลกบัตรแสดงบุคคล ติดบัตรแสดงบุคคล

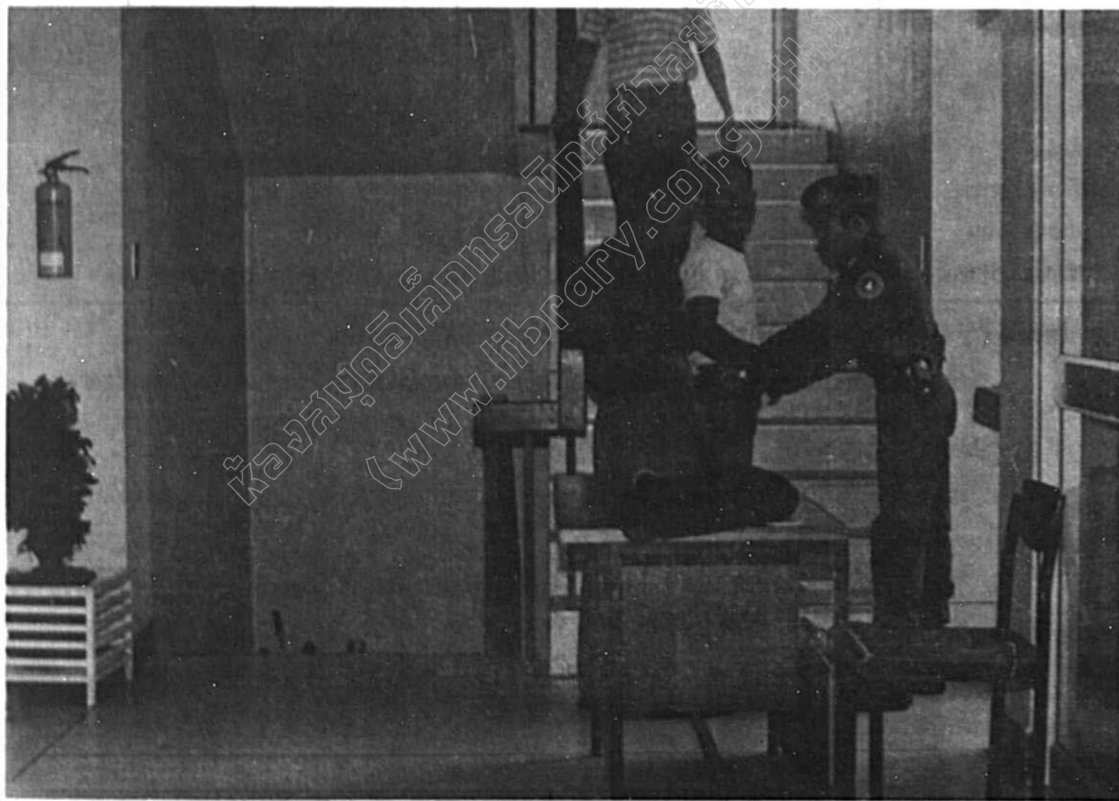
ข การเข้าฟังการพิจารณา โดยเฉพาะการตรวจค้นจำเลย แต่บุคคลดังต่อไปนี้ไม่ต้องตรวจค้น เจ้าหน้าที่ศาล พนักงานอัยการ ทนายความ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ หรือตำรวจที่มีหน้าที่ควบคุมผู้ต้องหาหรือจำเลย หรือบุคคลอื่นที่เห็นสมควรไม่ต้องตรวจค้น

ค. ในคดีอุกฉกรรจ์หรือคดีที่มีเหตุสมควร ถ้าเห็นสมควรให้ตรวจท้องพิจารณาก่อนการพิจารณาคดี

ก. หน่วยรักษาความปลอดภัย

ให้มีหน่วยรักษาความปลอดภัยเพื่อรักษาความปลอดภัยในศาลใหญ่ ๆ บางศาล เช่น ศาลฎีกา หรือบริเวณศาลอุทธรณ์ ศาลแพ่ง ศาลอาญา ศาลภาษีอากรกลางและศาลแขวงพระนครเหนือ ที่ถนนรัชดาภิเษก

สำหรับศาลทั่ว ๆ ไป ให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (ยาม) เพิ่มขึ้นตามความจำเป็นของสภาพปริมาณงานการรักษาความปลอดภัยที่แต่ละศาลจะมี ทั้งนี้สำนักงานประมาณและสำนักงาน ก.พ.จะได้พิจารณาเกี่ยวกับตำแหน่งและจำนวนอัตราที่แต่ละศาลจัดต้องมีเสียก่อน

ระเบียบ, คำสั่ง

- ระเบียบศาลจังหวัดสงขลาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลจังหวัดสงขลา
- มาตรการแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรม
- คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการ ที่ ๕๔/๒๕๓๑
- คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการ ที่ ๕๕๐/๒๕๓๒
- คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการ ที่ ๖๐๗/๒๕๓๒
- คำสั่ง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหนังสือที่ระลึกฯ

ระเบียบศาลจังหวัดสงขลา ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลจังหวัดสงขลา

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลจังหวัดสงขลา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คู่ความ พยาน ตลอดจนประชาชนที่มาศาลจังหวัดสงขลาเกิดความปลอดภัยต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ศาลจังหวัดสงขลาจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบศาลจังหวัดสงขลาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยในบริเวณศาลจังหวัดสงขลา”

๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๓

๓. ให้เขตพื้นที่ในบริเวณศาลจังหวัดสงขลาตั้งต่อไปนี้ เป็นพื้นที่รักษาความปลอดภัย

๓.๑ พื้นที่ควบคุมคือ พื้นที่ภายในบริเวณศาลจังหวัดสงขลาทั้งหมดที่ได้ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่หวงห้าม

บุคคลที่มีสิทธิเข้าไปในพื้นที่ควบคุมได้แก่ ประชาชน และผู้ติดต่อเกี่ยวข้องกับราชการศาลจังหวัดสงขลา

๓.๒ พื้นที่หวงห้าม แบ่งออกเป็น

๓.๒.๑ เขตหวงห้ามเฉพาะคือ พื้นที่ในห้องพิจารณาคดี และห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่อยู่ภายในอาคารศาลจังหวัดสงขลา

ห้องพิจารณาคดี อนุญาตให้ประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับคดีเข้าไปในห้องพิจารณาคดีได้ ห้องทำงานของเจ้าหน้าที่ อนุญาตให้เข้าไปได้เฉพาะเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานนั้น

ส่วนบุคคลภายนอกจะเข้าไปได้เมื่อได้รับอนุญาตจากหัวหน้าส่วนราชการของห้องทำงานนั้น ๆ ก่อน

๓.๒.๒ เขตหวงห้ามเด็ดขาดคือ พื้นที่ห้องเก็บสำนวน ห้องชั่ง ห้องมั่นคง ห้องทำงานอธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔ ห้องทำงานรองอธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔ ห้องทำงานผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลา และห้องทำงานผู้พิพากษาศาลจังหวัดสงขลา

ห้องเก็บสำนวน ห้องชั่ง และห้องมั่นคง อนุญาตให้เข้าไปได้เฉพาะเจ้าหน้าที่ศาลจังหวัดสงขลาที่เกี่ยวข้องในการนั้นโดยตรง

ห้องทำงานอธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔ รองอธิบดีผู้พิพากษามาตร ๔ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลา และผู้พิพากษาศาลจังหวัดสงขลา นั้น ผู้ที่จะเข้าไปได้เฉพาะเจ้าหน้าที่ ศาลจังหวัดสงขลาที่เกี่ยวข้องและบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากผู้พิพากษาที่อยู่ในห้องทำงานนั้น ๆ เท่านั้น

๔. การเข้า-ออกบริเวณและอาคารศาลจังหวัดสงขลา

๔.๑ กำหนดให้ประตูศาลจังหวัดสงขลาด้านถนนปละท่าเป็นประตูที่ให้นุคคลและรถเข้า และให้ประตูด้านถนนราชดำเนินนอกเป็นประตูที่ให้นุคคลและรถออกมีจุดตรวจนุคคลและรถ และจ่ายบัตรนำรถเข้า แสดงนุคคลยัดบัตรประจำตัวประชาชนไว้ จ่ายบัตร ณ ประตูทางเข้า และมีจุดรับและคืนบัตร ณ ประตูทางออก เฉพาะรถยนต์ที่ติดบัตรอนุญาตที่ออกโดยผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลาเท่านั้นที่มีสิทธิเข้ามาและจอดในบริเวณศาลจังหวัดสงขลาได้ บัตรอนุญาตที่ติดหน้ารถให้แก่ข้าราชการของศาลจังหวัดสงขลา และนุคคลที่มาติดต่อราชการศาลจังหวัดสงขลาเป็นประจำ

ประเภทที่ ๒ บัตรชั่วคราว ออกให้แก่บุคคลทั่วไปที่เข้ามาติดต่อราชการในบริเวณศาลจังหวัดสงขลาเป็นครั้งคราว

๕. การตรวจนุคคลและสิ่งของในบริเวณศาลจังหวัดสงขลา

๕.๑ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ณ จุดตรวจตรงประตูรถเข้า คอยสอดส่องยานพาหนะที่เข้ามาในบริเวณศาลจังหวัดสงขลา ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่ายานพาหนะนั้นจะซุกซ่อนวัตถุระเบิด อาวุธ หรือสิ่งของอื่นใดเพื่อจะใช้ในการกระทำความผิดก็ให้ทำการตรวจค้นยานพาหนะนั้น หรือไม่อนุญาตให้ยานพาหนะดังกล่าวเข้ามาในบริเวณศาลจังหวัดสงขลา

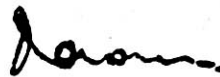
๕.๒ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยคอยดูแล ณ ประตูทางเข้าออกอาคารศาล ให้ผู้ที่เข้ามาในอาคารศาลจังหวัดสงขลาต้องผ่านช่องทางที่ติดตั้งเครื่องตรวจค้นอาวุธและให้ตรวจกระเป๋าหรือสัมภาระที่หิ้วโดยใช้เครื่องตรวจ

เมื่อนุคคลใดมีพฤติการณ์ที่น่าสงสัย ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย มีอำนาจตรวจค้นตัวหรือกระเป๋า หิ้วห่อ สัมภาระที่เป็นของหรืออยู่ในความครอบครองของนุคคลนั้น หรือที่นุคคลนั้นนำติดตัวมาได้

การค้นจะต้องทำโดยสุภาพและเท่าที่จำเป็นเพื่อตรวจหาว่า นุคคลนั้นได้นำอาวุธ วัตถุระเบิด หรือสิ่งอันใดที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน เข้ามาในอาคารศาลหรือไม่เท่านั้น

๖. นุคคลใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้ ถือว่าผู้นั้นประพฤติตนไม่เรียบร้อยในบริเวณศาล

ประกาศ ณ วันที่ ๑ เดือนมิถุนายน พ.ศ.๒๕๓๓

(นายธนพจน์ อารยลักษณ์)

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลา

บัตรถาวรประเภทที่ 1 ออกให้กับข้าราชการศาลจังหวัดสงขลาทั้งหมด

รูปถ่าย	เลขที่ 11/2533
	ศาลจังหวัดสงขลา
	ชื่อ ตำแหน่ง วันออกบัตร วันหมดอายุ
ผู้ถือบัตร	ผู้ออกบัตร ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลา

→ **พื้นที่เหลือ**

ประทับตราศาลจังหวัดสงขลาบนด้านหน้าบัตรให้เหลือมรูปถ่าย

คำแนะนำวิธีใช้บัตร
1. แสดงบัตรต่อเจ้าหน้าที่รักษาการณ์ทุกครั้งที่ผ่านมา เข้าในบริเวณศาลจังหวัดสงขลา
2. ดึงบัตรที่ออกเพื่อดำเนินการตลอดเวลาที่อยู่ภายใน บริเวณศาลจังหวัดสงขลา
3. บัตรหาย กรุณาแจ้ง ศาลจังหวัดสงขลา

→ **พื้นที่เหลือ**

บัตรถาวรประเภทที่ 2 ออกให้กับผู้มาติดต่อราชการที่ศาลจังหวัดสงขลาเป็นประจำ

รูป	เลขที่ 1/2533
	ติดต่อราชการประจำ
	ชื่อ วันออกบัตร วันหมดอายุ
ผู้ถือบัตร	ผู้ออกบัตร ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลา

ประทับตราศาลจังหวัดสงขลาบนด้านหน้าบัตรให้เหลือมรูปถ่าย

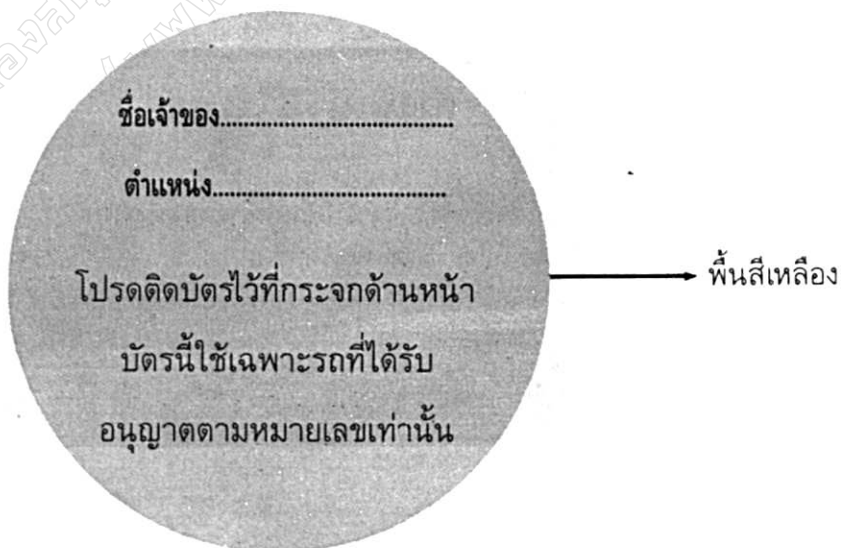
คำแนะนำวิธีใช้บัตร

1. แสดงบัตรต่อเจ้าหน้าที่รักษาการณ์ทุกครั้งที่ผ่านมา
เข้าในบริเวณศาลจังหวัดสงขลา
2. ติดบัตรที่อกเสื้อด้านซ้ายตลอดเวลาที่อยู่ภายใน
บริเวณศาลจังหวัดสงขลา
3. บัตรหาย กรุณาแจ้ง ศาลจังหวัดสงขลา

ป้ายวงกลมประเภทที่ 1 สำหรับรถยนต์ของข้าราชการศาลจังหวัดสงขลา

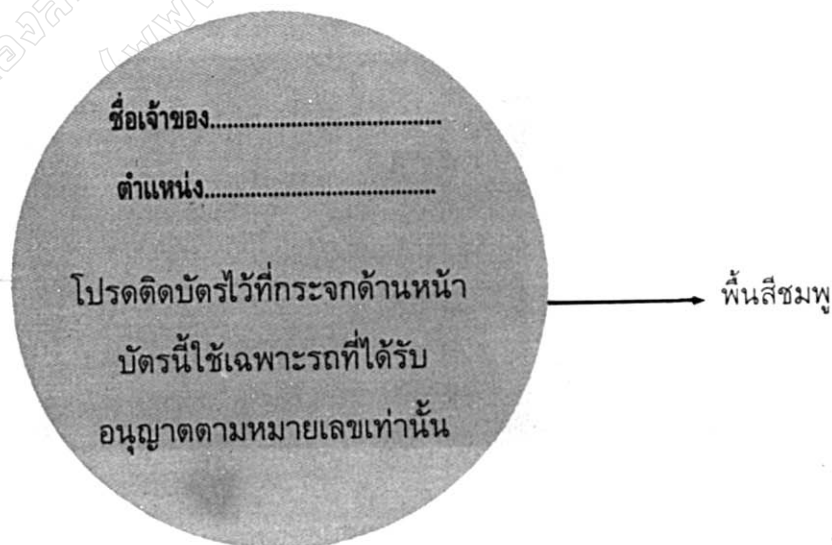
ให้มีตราศาลจังหวัดสงขลาอยู่ที่ด้านหน้าบัตรด้วย

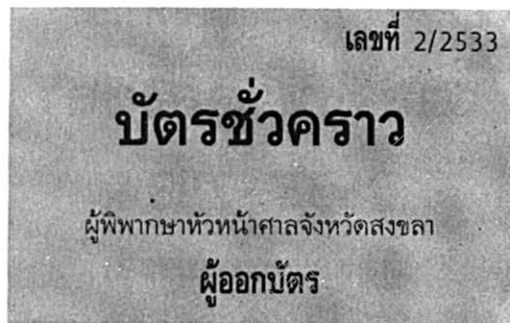
ป้ายวงกลมประเภทที่ 2 สำหรับรถยนต์ของผู้มาติดต่อราชการเป็นประจำ

ให้มีตราศาลจังหวัดสงขลาอยู่ที่ด้านหน้าบัตรด้วย

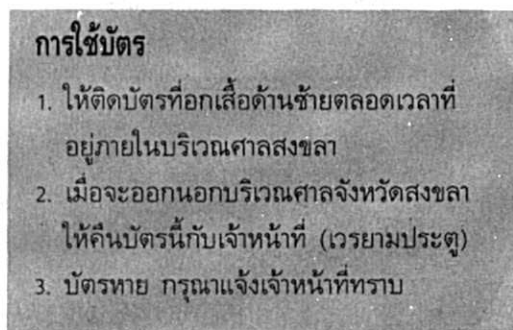

บัตรชั่วคราว ออกให้ชั่วคราว แก่ผู้มาติดต่อราชการ หรือ ผ่านเข้าในบริเวณ
ศาลจังหวัดสงขลาเป็นครั้งคราว

→ พื้นที่สัม

ให้มีตราศาลจังหวัดสงขลาบนด้านหน้าบัตร

→ พื้นที่สัม

บัตรสำหรับนำรถยนต์เข้า-ออก ภายในศาลจังหวัดสงขลา

เลขที่ 2/2533

บัตรนำรถเข้า
บริเวณศาลจังหวัดสงขลา

.....
(.....)
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลา

→ พื้นสีแสด

ให้มีตราศาลจังหวัดสงขลาอยู่ที่บนด้านหน้าบัตร

คำเตือน

โปรดเก็บบัตรนี้ไว้กับตัวท่าน อย่าทิ้งไว้
ในรถและโปรดคืนให้เจ้าหน้าที่เมื่อผ่านออก

→ พื้นสีแสด

ที่ นร ๐๒๐๒/๒๓๕๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๐

เรื่อง มาตรการแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรม
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
อ้างถึง หนังสือกระทรวงยุติธรรม ที่ ยช ๐๔๐๔/๒๔๘๔๔ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๓๐

ตามที่ได้เสนอมาตรการแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรม ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการ นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ ลงมติเห็นชอบด้วยในหลักการของมาตรการแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรม ตามมติคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาหาทางแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรม ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ สำหรับงบประมาณค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้กระทรวงยุติธรรม ข้อตกลงรายละเอียดกับสำนักงบประมาณต่อไป ยกเว้นมาตรการที่จะห้ามญาติผู้ต้องหาเยี่ยมในระหว่างที่ผู้ต้องหาศาลนั้น ให้กระทรวงยุติธรรมทบทวน โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนด้วย

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย และสำนักงบประมาณทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนันต์ อนันตกุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๒๔๒๕๔๔๔

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม

ที่ ๕๔/๒๕๓๑

เรื่อง คณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ในศาลยุติธรรม

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ ลงมติเห็นชอบด้วยในหลักการของ
มาตรการแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรมตามมติคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อศึกษาหาทางแก้ไขและ
ป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรม ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอนั้น

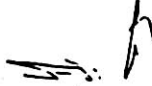
เพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ ตามหลักการของมาตรการดังกล่าวดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและลุล่วง
ไปโดยรวดเร็ว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. รองปลัดกระทรวงยุติธรรม (ฝ่ายวิชาการ)	ประธานกรรมการ
๒. รองเลขาธิการส่งเสริมงานตุลาการ	กรรมการ
๓. ผู้แทนศาลฎีกา	กรรมการ
๔. ผู้แทนศาลอุทธรณ์	กรรมการ
๕. ผู้แทนศาลอาญา	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	
๗. นายวิชัย ชื่นชมพูนุท	กรรมการ
๘. นายเกริก วณิกกุล	กรรมการ
๙. นายนพพร โพธิ์รังสิยากร	กรรมการ
๑๐. นายขวัญชัย รัตนไชย	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม	
๑๒. นางสาวนันทนา ชัมพานนท์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๕๖ การรักษาความปลอดภัย

๑. พิจารณานำมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยในศาล ตามโครงการกำหนดแนวทางแก้ไข และป้องกันเหตุร้ายในศาลยุติธรรมดังกล่าว มาใช้ปฏิบัติในศาลต่าง ๆ
๒. พิจารณาดำเนินการจัดตั้งหน่วยรักษาความปลอดภัยในศาล
๓. อำนาจหน้าที่อื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการตามข้อ ๑ และข้อ ๒ สำเร็จลุล่วงไปได้ ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑

(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)
ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coi.go.th)

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม

ที่ ๕๕๐/๒๕๓๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ในศาลยุติธรรมเพิ่มเติม

อนุสนธิ คำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๕๔/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๑ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม และกำหนดอำนาจหน้าที่ขึ้นไว้ นั้น

บัดนี้ เห็นสมควรตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรมเพิ่มเติม ดังนี้

๑. นายธีรวัฒน์ ธีรโรจน์วิทย์

เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. นายทองธาร เหลืองเรืองรอง

เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๓๒

(ลงชื่อ)

(นายจเร อำนวยวัฒนา)

รองปลัดกระทรวง รักษาราชการแทน

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม

ที่ ๖๐๗/๒๕๓๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ในศาลยุติธรรมเพิ่มเติม

อนุสนธิคำสั่งกระทรวงยุติธรรมที่ ๕๔/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๓๑ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม และกำหนดอำนาจหน้าที่ขึ้นไว้ นั้น

บัดนี้ กระทรวงยุติธรรมพิจารณาเห็นว่าในการดำเนินงานของคณะกรรมการ ควรที่จะมีผู้เชี่ยวชาญในด้านการวางระบบแก้ไขและป้องกันเหตุร้ายและในด้านการก่อสร้างปรับปรุงอาคารสถานที่ร่วมเป็นกรรมการด้วย จึงเห็นสมควรแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรมเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ผู้แทนสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็น กรรมการ

๒. ผู้อำนวยการกองออกแบบและก่อสร้าง

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็น กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๒

(นายสวัสดิ์ โชติพานิช)

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

คำสั่งคณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย
ในศาลยุติธรรม
ที่ ๑/๒๕๓๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหนังสือที่ระลึกเนื่องในโอกาสเปิดดำเนินงาน
โครงการทดลองนำมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัย
มาใช้ ในศาลที่ศาลจังหวัดสงขลา

ตามที่คณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม ได้ดำเนินการจัดทำโครงการทดลองนำมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลที่ศาลจังหวัดสงขลาโดยกำหนดจะมีพิธีเปิดดำเนินงานโครงการทดลองฯ ในวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๓ นั้น เห็นสมควรที่จะจัดทำหนังสือที่ระลึกเนื่องในโอกาสเปิดดำเนินงาน จึงขอแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำหนังสือที่ระลึกขึ้นประกอบด้วยข้าราชการดังต่อไปนี้

คณะที่ปรึกษา

๑. นายประสพสุข บุญเดช	เป็นประธานที่ปรึกษา
๒. ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดสงขลา	เป็นที่ปรึกษา
๓. นายขวัญชัย รัตนไชย	เป็นที่ปรึกษา

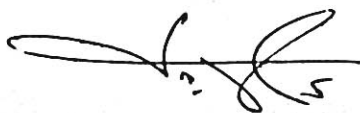
คณะทำงาน

๑. นายพิชัย นิลทองคำ	เป็นประธานคณะทำงาน
๒. จำศาลจังหวัดสงขลา	เป็นคณะทำงาน
๓. นายชนศักดิ์ คำสว่าง	เป็นคณะทำงาน
๔. นางสาวอรวิญญ์ ทรัพย์อุดม	เป็นคณะทำงาน
๕. นางพรทิพย์ จันทนบุบผา	เป็นคณะทำงาน
๖. นายวรศักดิ์ บุญคง	เป็นคณะทำงานและเลขานุการ
๗. นางสาวอรรณ คุณเงิน	เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๘. นางสาวรุจิวรรณ ผลัญชัย	เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการรวบรวมเรียบเรียงบทความจัดรูปเล่มและจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกเนื่องในโอกาสเปิดดำเนินงานโครงการทดลองนำมาตรการและระบบการรักษาความปลอดภัยมาใช้ในศาลที่

ศาลจังหวัดสงขลาให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๓๓

(นายเจริญ หัตถกรรม)

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในศาลยุติธรรม

ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม
(www.library.coi.go.th)

๑. คณะพนักงานอัยการจังหวัดสงขลา
๓. บริษัทหยังเจริญ จำกัด
๕. คณะกรรมการโรงเรียนศรีนคร
๗. นายกังแสง ศรีสวัสดิ์นุภาพ
๙. นายสากล ชนลาภานันท์
๑๑. นายสัจดี ดีเป็นธรรม
๑๓. ธนาคารกรุงไทย จำกัด
๑๕. บริษัทพิธานพาณิชย์ จำกัด
๑๗. บริษัทอริยะมอเตอร์ จำกัด
๑๙. นายสุวิทย์ รังสฤกษ์ดิกุล
๒๑. คุณบุญเลิศ ลาภาโรจน์กิจ
๒๓. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
๒๕. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด
(โดยคุณพีรพัฒน์ เจริญรักษ์)
๒. คุณชำนาญ จันทระเกษมพร
๔. คุณจินดา-พรรณ เมฆาภิรักษ์
๖. นายนิคม ปรีชาวรกุล (นายก ๑๓ สมาคม)
๘. นายนิมิตร ชัยวีระกุล
๑๐. นายสุย แซ่เจีย
๑๒. นายสีอิดจิง แซ่ลี
๑๔. ธนาคารศรีนคร จำกัด
๑๖. บริษัทหาดใหญ่สหมอเตอร์ จำกัด
๑๘. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
๒๐. คุณลาภศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ
๒๒. คุณนพพนธ์ นฤปิยะกุล
๒๔. คุณสมพงษ์ ยุทธนา

● บริษัท กรุงสยาม พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด ●

KRUNG SIAM PRINTING GROUP CO., LTD.

4-10 ถนนพิษณุโลก กรุงเทพฯ 10200 โทร. 2225176-8 โทรสาร (662) 2256334

นายบุญทอน เขมรพงศ์พันธ์ ผู้พิมพ์โฆษณา 2533

